

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1868. **XVII. tečaj.**

Pridiga za 17. pobinkošno nedeljo.

(Od ljubezni do bližnjega; gov. K. K.)

„Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe“. (Mat. 22, 39.)

V v o d.

Dve luči na nebu svetite; solnce po dnevu in mesec po noči; pa tako da mesec le od solnca svojo luč dobivlja. Tako nam je tudi dvojna ljubezen zapovedana, namreč do Boga in do bližnjega. Solncu podobna je ljubezen božja, mesecu pa ljubezen do bližnjega, ktera tudi le od une, kakor mesec od solnca svojo moč in toploto zajema; kdor Boga ne ljubi, tudi bližnjega ljubiti ne bo; kdor pa bližnjega ne ljubi, Boga ljubiti ne more, naj si ravno misli, da ima ljubezen do Boga, vendar se le goljufa. Lahko se človeku zdi, Boga ljubiti, ki je naj večja lepota in dobrota, vse naše ljubezni vreden; pa da smo tudi bližnjega ljubiti dolžni, marsikteremu v glavo ne gre; zatoraj bo treba to zapoved, namreč ljubezen do bližnjega, bolj na tanjko v premislek vzeti; pokazati vam hočem, 1. da smo dolžni, bližnjega ljubiti, 2. kako smo ga dolžni ljubiti, 3. kako potrebna da je ta ljubezen.

O Jezus, ki si nam zapoved ljubezni dal, daj nam tudi pravo spoznanje tiste, in moč, zvesto dopolnovati jo. O Bog! vžgi v nas ogenj svoje ljubezni!

Razlaga.

1. Pred vsem drugim hočemo zvedeti, za česa del smo dolžni svojega bližnjega ljubiti; zakaj ne more se tajiti, da nas ta dolžnost včasih zelo težko stane; marsikteri človek nikakor ni ljubeznjiv, temveč zelo zopern in siten ali celo hudobnega serca, nam zdaj tu zdaj tam kaj zadeva in kako nadležnost dela; in vendar smo ga ljubiti dolžni, če ne zavoljo njega samega, pa zavoljo Boga. Zakaj to je razloček med ljubeznijo do Boga in do bližnjega: Boga imamo ljubiti zavoljo Njega samega, ker je sam na sebi naj ljubeznjivši, naj dobrotljivši, naj popolniši; bližnjega pa, naj ravno slabe lastnosti ima, in se nam nikakor ne prileže, ljubiti ga moramo zavoljo Boga.

a) Vsak človek namreč, bodi si kakoršen koli, je po božji podobi vstvarjen, ima nekaj božjega na sebi, neumerjočo dušo, kateri je Bog svojo lastno prežlahno podobo vtisnil, in ta podoba božja se ima nad bližnjim spoštovati in se ne sme po nobeni ceni oskruniti; sicer Boga samega žališ, Boga samega zaničuješ. Glejte, mi svete podobe ali tablice presv. Trojice ali Jezusa zelo obrajtamo, Bog ne daj jih prerezati ali gerdo pomazati; strašen greh bi to bilo. Toda kaj so vse take mrtve podobe proti duši našega bližnjega? Ona je še veliko častitljivejša, v nji se Bog živo razodeva, in zato se mora še bolj v časti imeti, zato se mora bližnji ljubiti. Naj se ravno s svojim slabim obnašanjem zaničljivega stori, božja podoba v njem se vendar ne da izbrisati; on bo sam oster račun dajal, kako je podobo božjo v sebi varoval in ohranil, mi ga nimamo soditi, mi ga imamo za Boga delj obrajtati, za Boga delj ljubiti. Kaj pa še le, če se naš bližnji s svojim lepim pobožnim zadržanjem tudi božje ljubezni vrednega dela? Kakošna hudobija, tistega sovražiti, kterega Bog ljubi, tistega zaničevati, kterega Bog obraja! Morda smo ravno mi pred Bogom gujusoba, naš bližnji pa mu je prijeten duh, nad katerim se Boga dopada. Kako bi se tedaj podstopili, bližnjega, božjega prijatla, hudo imeti in gerdo z njim ravnati? Verh tega: Bog je naš oče, tako ga vsak dan imenujemo; mi vsi pa smo ena družina, bratje in sestre med seboj, otroci enega očeta v nebesih. Ali more očetu po volji biti, ali ga ne bo zelo bolelo, če se otroci med seboj ne zastopijo, eden drugega zavidajo, se kregajo in pipljejo? Ali ni očetovo veselje, če se otroci lepo imajo, si eden drugemu prizanašajo, si v potrebah na pomoč pridejo? Tako mora tudi očetovo serce

božje raniti, če se ljudje, njegovi otroci, hudo imajo, veseliti pa ga mora, ko vidi njih ljubeznjivo ravnanje, njih bratovsko zastopnost in prijaznost. — Če te pa to premišljevanje še ne more k ljubezni do bližnjega nagniti,

b) Pomisli še dalje, da je Kristus iz ljubezni do vsacega zmed nas svojo drago kri do zadnje kaplje prelil; le poglej ga na sv. križu v neznanih bolečinah umirati; vse to je storil iz ljubezni do nas, tudi do tistega, ki ga ti sovražiš; zares če ravno tvoj bližnji sam na sebi tvoje ljubezni ne zasluži, mora ti vsaj Jezusova kri za njega prelita toliko veljati, da ga ljubiš: zatoraj je zaklical: „Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil“. — Posebno pa imamo mi kristijani še dvojni vzrok ljubiti se; ker enega odrešenika vsi imamo, en kerst, eno vero, eno upanje, eno zveličanje; da, kakor smo v vsem drugem zedinjeni in združeni, tudi v ljubezni bomo. — H temu pa še pride, da Kristus vse, kar mi svojemu bližnjemu storimo, tako sprejme, kakor bi bili njemu samemu storili. Kdor tedaj bližnjega časti, Kristusa časti, kdor pa bližnjega preganja in sovraži, ta je preganjavec in sovražnik Kristusov.

c) Naj močnejši nagib ljubiti bližnjega je pa očitna volja in zapoved božja; ko bi za vse drugo nič ne marali, mora nam vsaj tista sveta biti; zakaj v svetem pismu stare in nove zaveze se bere brez števila takih izrekov božjih, v katerih se nam ljubezen do bližnjega priporočuje; že 10 božjih zapoved, posebno 7 poslednjih, kaj nas drugega učijo, kakor bližnjega ljubiti, vsega se varovati, kar bi bilo bližnjemu v škodo na življenju ali premoženju ali poštenju. Ravno to je pa tudi Jezus v novi zavezi priporočal in zapoved ljubezni potrdil in še bolj na tanjko razložil. Tako na primer je pri zadnji večerji svojim učencem z najpriserčnišimi besedami naročil, rekoč: (Jan. 13, 34. 35.) „Novo zapoved vam dam, da se med seboj ljubite“. „Nad tem bojo ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako ljubezen imate med seboj“. Znano je tudi, kako oistro je farizeje kregal, ker so na zunanjo službo veliko porajtali in se na videz naj pravičnejše delali, zraven pa polni bili gerdega zavida, krivice in terdoserčnosti do bližnjega. (Mat. 23, 23.): „Gorje vam, hinavci — je djal — ki desetino dajate od naj manjših semen; opuščate pa, kar je imenitnejšega v postavi, pravico, usmiljenje in zvestobo“. To je: V majhnih rečeh in šegah ste natanjčni, poglavitno zapoved pa, ljubezen do bližnjega zanemarjate, toraj gorje vam! — Znano je tudi, kako se je za to zapoved povsod poganjal, kako jo je razločno in zastopljivo razlagal. Farizeji so učili, da je dosti svojega bližnjega ne ubiti; Jezus pa je učil, da je vsaka krivična jeza do njega že greh in

prepovedana. Farizeji so pravili, da se sme nad bližnjim maščevati in mu storjene krivice povračati z ravno tisto krivico, da je dolžnost, samo prijatle ljubiti, sovražnike pa sovražiti. Iz vsega tega se vidi, da je ljubezen do bližnjega tako rekoč jedro in duša Jezusovega nauka.

2. Zdaj pa poglejmo naprej, kako imamo bližnjega ljubiti? Ljubiti ga imamo v srcu, da mu vse dobro voščimo, dobro od njega mislimo, da se po besedah apostelnovih veselimo z veselimi in žalujemo z žalostnimi. Ljubiti ga imamo z besedami, da od njega in z njim in za njega lepo govorimo, da se pikrastih in razžalljivih besed varujemo in vselej le tako marnjamo, kakor je bližnjemu k pridu in veselju. Ljubiti ga moramo posebno z djanjem, mu v potrebah pristopiti, svetovati in po zmožnosti pomagati, po besedah svetega Janeza (I. 3, 18): „Otročiči, ljubimo ne samo z besedami in z jezikom, ampak v djanju in v resnici“. Da! kdor pravo ljubezen do bližnjega ima, vselej odperete ušesa ima za prošnje siromakov, usmiljeno serce za njih reve, pripravljene roke in noge, da jim pomoči prinese; ja on clo svojim ustom priterga, da le more drugim kaj dati, druge razveseliti; kdor svojega bližnjega resnično ljubi, on še ondi pripomočkov išče in najde, bližnjemu postreči, kjer se drugemu vse nemogoče zdi; in če se vendar prigodi, da mora reveža brez pomoči od sebe spustiti, zaboli ga to v serce in vsaj s kako ljubeznjivo besedo mu zaupanje in tolažbo dela. — Ljubiti imamo bližnjega posebno še s poterpežljivim prenašanjem njegovih pogreškov in slabost; kdor ne more kake hude besede od bližnjega prenesti, ali sitnega človeka prestat, kdor vse djanje in nehanje bližnjega na hudo obrača, njegove očitne ali skrivne pregreške brez prizanašanja razodeva, on naj se z vsem drugim hvali, le ne z ljubeznijo do bližnjega; zakaj tako pravi sv. apostelj (Gal. 6, 2.): „Eden naj drugega butaro nosite, tako bote Gospodovo zapoved spolnili“. Prelepo nam ravno tisti apostelj sv. ljubezen popisuje, rekoč (I. Kor. 13, 4.): „Ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva, ne zavida, ne ravna nespametno, se ne napihuje, ni častizeljna, ne išče samo svojega dobička, ne misli hudega, se ne da razdražiti, se ne veseli krivice ampak pravice, vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse poterpi, ljubezen nikoli ne jenja“.

Ljubezen do bližnjega obstoji v tem, da se kolikor toliko po volji drugih ravnamo in to hočemo, kar drugi od nas po pravici in pameti hočejo. Pravi se po pravici in pameti, ker drugi lahko tudi zoper pravico in zdravo pamet od nas kaj tirjajo, kar jim nismo dolžni dovoljiti. Po vsi pravici in pameti pa drugi od nas hočejo: da jih spoštujemo ali jim spodobno čast skažemo; da jim

pravice ne kratimo ali jih ne poškodujemo; in da smo tudi dobri in usmiljeni do njih, to je da jim radi dobre storimo in jim v potrebah strežemo; to je zapopadek vse ljubezni do bližnjega; manjka le enega teh trojnih poglavitnih delov, vsa ljubezen manjka.

Da bi pa vselej vedeli, kako se naj do bližnjega zadržimo, kako naj ga ljubimo, dal dam je Jezus neko zanesljivo merilo na roke, kterege se naj deržimo; to je ljubezen do samega sebe, naj bi drugim vse to storili, kar si sami želimo in vse to do drugih opuščali, kar sami nočemo. Vsakteri naj bolj ve, kar se mu pri-leže ali pa hudo zdi, naj tedaj le samega sebe popraša in bo vse-lej pravo zadel, nikdar se v svojem obnašanju do bližnjega motil ne bo. Ti želiš, da bi drugi tebe obražali, da bi ti dajali, kar ti gre, da bi s tebo poterpeli, da bi ti v stiski pomagali; kar ti rad imaš, tudi drugi želijo, idi in stori jim tako. Ti nočeš, da bi te drugi zaničevali, terdo, neusmiljeno te imeli; česar se ti bojiš in braniš, tega se tudi drugi bojé, tedaj ne ravnaj ž njimi tako. To je pravica, tako jasna kakor beli dan. O naj bi tudi ljudje tega se zvesto deržali, potem bi ne bilo nobene tožbe čez eden drugega slišati.

O, kdaj se bo to spolnilo, da bojo ljudje z drugimi tako ravnali, kakor želijo, da bi drugi ž njimi? Naj tedaj vsak namesto bližnjega se misli in popraša se, kaj bi on v teh okoliščinah od drugih tirjal. Gospodar naj se misli na mesto posla, in posel namesto gospodarja, mož namesto žene in žena namesto moža, premožni namesto reveža in zdravi namesto bolnika, upavec namesto dolžnika, kupovavec namesto prodajavca in tudi narobe, predpostavljeni namesto podložnega, tovarš namesto tovarša, vsak, kdor z drugim kaj opraviti ima, naj se namesto unega misli in tako ž njim ravna, kakor bi se tudi njemu namesti unega privilego, potem vam obljubim, vsak bo zadovoljen in se ne bo ničesar po-tožiti imel, ljubezen bo med nami naj lepše cvetela.

Naj lepši venec si pa spletaš, če bližnjega še bolj kakor sam sebeлюбиš, če njegov dobiček svojemu popredstavljaš, če njegove sreče bolj iščeš, kakor lastno, če clo na svoje življenje ne porajtaš iz ljubezni do drugih. Tako ljubezen so imeli svetniki in čudne prigodbe se od njih pripovedujejo, iz katerih se njih ljubez-nigoreče serce spozna. Bere se od njih, da so se včasih sami v sužnost podali, koga drugega iz taiste rešit; eni so se visokemu stanu, in vsem dobrotam tega življenje odpovedali in se bolnikom darovali, jim dni in noči z angeljsko poterpežljivostjo stregli, ja clo smradljive rane jim lizali, ako je bilo za njih ozdravo; spet drugi so vse svoje premoženje med vboge razdelili, da! če jim je

zmanjkalo, hodili so sami za siromake prosit in milošnje pobirat. Kar mi pa med vsemi deli ljubezni, ki so jih svetniki doprinašali, naj bolj dopade, je njih lepo obnašanje do svojih sovražnikov; pogosto so za vse svoje dobrote le gerdo nehvaležnost doživeli, pa pri vsem tem niso nehali jim dobrote skazovati; kdo popiše njih prizanesljivost in pohlevnost, s katero so vse krivice, vse zasramovanje in preganjanje hudobnih ljudi preterpeli in namesto da bi jih preklinjali, le blagoslovili in za nje molili! To njih ljubeznjivo ravnanje do sirovih ljudi je naj lepši žlahten kamen v njih kroni ljubezni.

Pa tudi od takih, ki niso še svetnikom prišteti, pripovedujejo se clo mične prigodbe, kar so iz ljubezni do drugih storili; če ravno v koledarji ne stojijo, vendar so njih imena zapisane v zlatih bukvah življenja; taka se je na primer na Laškem prigodila. Nekega leta je bila strašna povodenj; v sred nekega mosta je stala majhna hišica, ktere prebivavci so se pa zapoznili in niso ubežali; že je bil most na obeh straneh podert in zdaj zdaj je bilo včakati, da bo celi most od vode razdert in hiša s svojimi prebivavci v potoku pokopana; neznano je bilo slišati vpitje siromakov, da bi jim ljudje na pomoč hiteli, pa nobeden se ni upal. Zdaj se nek bogat grof oglasi in polno mošnjo denarjev tistemu obeta, ki bo nesrečno družino rešil, pa vsakemu je bilo svoje življenje dražje, kakor denarji. Zadnjič pride ubožen kmetički mož, serčno v čoln stopi in vkljub derečim valovom k hiši privesla; prebivavci se po vervi v čoln spustijo in tako srečno na suho pridejo, kmalo potem se je hiša poderla in potonila; na ves glas je vse ljudstvo rešenika hvalilo, grof pa mu je hotel obljubljeno mošnjo denarjev izročiti. Toda kdo bi mislil? Nazaj je stopil kmetič in se branil, kako plačilo vzeti: „Za denarje — je djal — nisem svojega življenja v nevarnost postavil; ta družina je zdaj ob vse svoje prišla; njej naj dajte, kar ste za me odločili“. S temi besedami zgine zmed množice; nihče njegovega imena ne zve, toda Bog ga ve in na sodni dan ga bomo tudi mi zvedeli. Tako delo, iz same ljubezni do bližnjega brez vse dobičkarije storjeno, je resnično žlahtno in večnega plačila vredno.

O kako lepo bi bilo na svetu, ko bi se ljudje tako ljubili, v sercu, z besedami in z djanjem, ko bi z drugimi tako ravnali, kakor si sami voščijo! Nebesa bi se tako rekoč na zemljo dol spustile, ljudje bi živeli, kakor angeljci med seboj in solnce na nebu bi same srečne obsijalo. Toda če se oziramo po vsakdanjem življenji, vidimo vse drugače, žalostno razpertijo se povsod odpirati in ljudi od ljudi se ločiti; eden je drugemu na poti, eden drugemu si nagaja in si kratke dni težijo in grenijo in življenje v

pekel spreminjajo. Od kod ta žalostna prikazen? Od kod toliko hudega na svetu? Od pomanjkanja ljubezni! Tri čednosti nam sv. evangelje posebno priporoča, namreč vero, upanje in ljubezen, pa naj imenitniši je ljubezen. Ali kako redka je ta čednost? Vere se še nahaja na svetu, tudi upanja; kdor le količkaj še keršanskega duha ima, veruje na Boga in na vse drugo, kar je verovati treba, in veselo upa, da bo zveličan; ljudje v cerkev hodijo, molijo in sv. zakramente prejemajo, in vse to v zaupanju, da bojo tudi sv. nebes deležni. Pa ljubezen se žalibog med ljudmi pogreša; ljubezen ta nebeški pas, ki nas objema, je strašno raztergan!

3. In vendar je ta ljubezen tako živo potrebna. Brez ljubezni do bližnjega, tudi ljubezni do Boga ni; te dve sorte ljubezni ste dve sestrí, kateri ene brez druge obstati ne morete. „Kdor pravi, da ljubi Boga, pa sovraži svojega bližnjega, je lažnjivec, in pri njem ni resnice. Zakaj kdor svojega brata ne ljubi, kterega vidi, kako zamore Boga ljubiti, kterega ne vidi?“ (I. Jan. 4, 20.) To si posebno ti zapomni, ki rad molíš, v cerkev hodiš in misliš, Bog ve kako si pri njem obražtan, ker ga toliko ljubiš — zraven si pa tako prevzetan do drugih, tako svojeglaven, tako jezast in nevošljiv; v cerkvi se pobožno obnašaš, zunaj cerkve pa se zadržiš, kakor bi Boga ne bilo; v cerkvi molíš, doma pa s svojim hudim jezikom ljudi obrekuješ, v cerkvi Boga častiš, zunaj cerkve pa bližnjega zaničuješ; v cerkvi bi svetnikom noge oblizal, doma si pa gerd stiskavec, terd in neusmiljen do ubožnih; kaj ti pomaga tvoj rožnikranc, tvoje djanje je tvoji molitvi naravnost nasproti, ti si lažnjivec pred Bogom, tvoja ljubezen do njega je hinavska in ti ne boš njegovega presvetega obličja gledal.

Potrebna je ljubezen do bližnjega tudi zategadel, ker brez taiste vse dobre dela nič ne veljajo. Tako pravi sv. apostel Pavl: (I. Kor. 13, 3.) „Naj bi jaz vse svoje premoženje med uboge razdelil, in celo svoje telo sožgati dal, pa ne iz prave ljubezni, bi mi nič ne pomagalo“. To si pa ti zapomni, ki svoje dobre dela le storiš, da bi pred ljudmi hvaljen bil, ali pa iz same dobičkarije; tudi ti, ki na eni strani dobrote skazuješ, na drugi pa ti je malo za svojega bližnjega mar, mu življenje zoperno delaš, mu kratiš njegove pravice ali mu poštenje jemlješ. Vse tvoje sicer dobre dela so prazno klasovje pred Bogom in ne bojo v nebeske žitnice spravljene.

Tako potrebna je ljubezen do bližnjega, da brez nje ni gnade božje; naj bi ti celi svet za prijatla imel, pa le enega človeka sovražil, zgubiš gnado božjo in boš pogubljen po besedah sv.

Janeza (I. 3, 15.): „Slednji, kateri sovraži svojega brata, je ubijavec in nima večnega življenja v sebi obstoječega“. Tako potrebna je ljubezen do bližnjega, da brez tiste ni pravega kristijana; tega nas Jezus prepriča, rekoč: „Na tem vas bojo ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj“. Tedaj je le ljubezen znamenje pravega kristijana, ne vera, ne upanje ali molitev, ampak ljubezen; in to tudi sv. Avguštin terdi, rekoč: „Naj se pokrižaš, naj Aleluja poješ, naj si kerščen in cerkev obiskuješ; po vsem tem se otroci božji od satanovih ne razločijo; sama ljubezen ta razloček stori“; zatoraj so ajdje, kedar so videli ljubeznjivo ravnanje kristijanov med seboj, rekali (Act. Ap. 4, 32.): „Glejte, kako se ljubijo“. Tako potrebna je ljubezen do bližnjega, da brez nje tudi nebes ne moremo doseči. Ne mislite si, da se v nebesih godi kakor na zemlji, kjer ljudje eden drugega hudo imajo; temuč nebesa posebno obstojijo v prijazni in veseli tovaršiji izvoljenih, ker se med seboj priserčno ljubijo, eden drugega povišujejo, eden drugemu vse dobro iz serca voščijo, in v naj lepši zastopnosti in angeljskem miru med seboj živijo. Kaj bi bilo, ko bi se ljudje, kakoršni so zdaj, v nebesih snidli s svojim hudobnim srcem, prevzetni, nevošljivi, jezasti? Še v nebesih bi se hudovali in si tako nebeško veselje kazili, nebesa bi se v pekel sprevergle. En sam hudoben človek, koliko hudega med pobožnimi napravlja, kako jih nadležuje! ali bi vas veselilo vso večnost zraven njega prebivati? Vi se ga že zdaj naj radi zогiblјete in bi ne hotli za za noben denar ž njim pod eno streho stanovati; ali tedaj tak človek v nebesa sliši, ali ga more Bog sprejeti v taiste nebesa, kjer je večni mir in pokoj doma? Vekomaj ne; zatoraj se po vsi pravici pravi, da brez ljubezni do bližnjega ni nebes.

S k l e p.

Naj bo toraj ljubezen do bližnjega naša vsakdanja tovaršica, ljubimo se med seboj odkritoserčno, kakor nas je Jezus ljubil in iz ljubezni do nas svojo drago kri na sv. križu prelil. Naj bo naš bližnji še tako nepoređen, ljubimo ga, če ne za njega delj, pa za Boga delj; ljubimo ljudi brez razločka, domače ali ptujce, slovence ali nemce, kristijane ali nevernike, prijatle ali sovražnike; tako bomo Gospodovo zapoved spolnovali in se vredne storili sv. nebes. — Kedar je sv. Janez evangelist na svoje stare dni v Efesu na Jutrovem živel in od velike starosti že ni mogel v cerkev hoditi, nosili so ga kristijani na rokah v svoje zbirališče. Ves slab ni jim drugega pridigovati mogel, kakor te le besede jim je ne-

prenehoma ponavljal: „Otročiči, ljubite se med seboj, otročiči ljubite se“. Kristijani so se naveličali zmerom eno poslušati in ga vprašajo: „Učenik, zakaj nam zmirom eno praviš?“ Lepo jim sv. Janez odgovori: „Zato, ker je ta zapoved Gospodova, ki je rekel: Novo zapoved vam dam, da se med seboj ljubite. Ako to storite, je zadosti“. Tako tudi jaz vam h koncu ne morem nič goršega povedati, kakor to: „Kristijani, ljubite se med seboj, da! ljubite se“. Amen.

Pridiga za 18. pobinkoštno nedeljo.

(Homilija; gov. J. Sk.)

„Prinesli so mu mrtvoudnega, ležečega na postelji“. (Mat, 9, 2.)

V v o d.

Ko je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus vetrovom zapovedal, da so potihnuli, pripeljal se je, kakor nam sv. Matevž popisuje, s svojimi učenci v deželo Gerazenov, ktera dežela ni bila deleč od galilejskega morja. Tu ga srečata dva obsedena, silno divja, tako da nihče ni mogel po tistem potu iti. Kristus izžene hudiče iz teh dveh revežev, ki so se po tem v svinje spustili. Svinje se po stermem zaženejo v morje in v vodi potonejo. Pastirji zbeže in po mestu pripovedujejo, kaj se je zgodilo. Pa kaj storijo Gerazeni? Mesto da se usmiljenemu Jezusu zahvalijo, da je dva njih revežev peklenskih verig rešil, prosijo ga še le, naj zapusti njih kraje in preč gre, ker njim je bila bolj pri srcu čeda svinj, kakor pa ubogi, bolni in obsedeni reveži. In Jezus, ki svojo gnado slehernemu ponuja, pa nobenega ž njo ne sili, res nehvaležne Gerazene zapusti, in se po morju spet v mesto Kafarnavm pripelje, kjer je navadno prebival. In glejte! tu mu prinesejo, kakor nam današnje sv. evangelje pové, mrtvoudnega človeka. Jezus mu najprej dušno zdravje podeli, ker mu grehe odpusti; za tim ga pa tudi na truplu ozdravi, tako da je vesel ustal in šel na svoj dom. Množice pa, ko to vidijo, stermele so in Boga častile. Pa vse drugači so se obnašali nevošljivi pismarji in farizeji. Godernjali so čez Jezusa in hudo mislili v svojih sereih. Zato jih pa tudi Jezus posvari. Da jim pokaže, da On je pravi Sin božji in

ima tudi oblast grehe odpuščati, ozdravi s svojim vsegamogočnim perstom mertvoudnega človeka, ter ga k domu spusti.

Kristijani! kaj lepega se imamo tudi mi iz današnjega sv. evangelija učiti; ja dosti lepega se imamo danes učiti.

1. Od judovskega ljudstva, in še več lepega

2. Od Jezusa.

Kaj se imamo učiti, naj vam moja današnja pridiga pové, ktero začnem v imenu Jezusa in Marije.

I. d e l.

1. Kamorkoli je prišel Jezus, povsod je silne množice ljudi našel, ki so prišli njegov sv. nauk poslušat. Kdo se torej ne bi čudil nad veliko gorečnostjo za božjo besedo, ktero je to ljudstvo razodevalo? Ni jih prignala radovednost, ampak le serčne želje Jezusov sv. nauk poslušati. Od vseh krajev ga pridejo poslušat. Že je polna hiša zvestih poslušavcev, in kar jih v hišo ne more, zunaj poslušajo in srečne se štejejo, da le to ali uno besedo čujejo iz Jezusovih ust; vsako besedo po tem kakor naj draži biser v svojem sercu ohranijo. O res svete želje pridnih poslušavcev! O naj bi pa tudi mi tako radi božjo besedo poslušali in jo kakor naj večí zaklad v svojem sercu ohranili! Glejte, tudi mi imamo veliko, silno veliko hišo, v kateri Jezus še vedno skoz usta svojih namestnikov uči; in ta hiša, prelubeznjivi! je sv. mati katol. cerkev. Alite pač srečni smo mi, da smo v tej hiši? Zatoraj pa tudi zvesto poslušajmo Jezusa, ki v tej hiši po svojih namestnikih še zmiraj uči! Kličimo tudi mi s kraljem Davidom: „O kako sladke so nam tvoje besede! One so slajše kakor med našim ustom“.

2. Sv. Matevž pripoveduje daleč, rekoč: „In glej! prinesli so Jezusu mertvoudnega, ležečega na postelji“. Ali je bil bolnik reven ali bogat, imenitnega ali nizkega stanu, tega nam sv. evangelje ne pové; pa bodi si še tako bogat in imeniten, bil je vendarle usmiljenja vreden, reven bolnik, kteremu je naj bolje še manjkalo, namreč ljubo zdravje. Silni mertvoud ga je zadel, kakor privezan je moral zmiraj na bolni postelji ležati. Kdo mu bo pomagal? Le Bogu je še mogoče, mu ljubo zdravje podeliti. In glejte! zdaj se bliža Jezus, usmiljeni prijatelj in dobrotnik bolnikov, mestu Kafarnaum. Brumne množice se spomnijo revnega bolnika, in hitro tečejo štirje moži po njega, štiri usmiljene duše, da bi ga pred

Jezusa položili. Prinesejo ga s posteljo vred do hiše; pa kako bojo prišli do Jezusa zavoljo prevelike množice ljudi? Zatorej so odkrili streho, kjer je bil Jezus, in so pred Jezusa spustili postelj, na kateri je bolnik ležal. Glejte, ljubi kristijani! veliko ljubezen teh štirih mož. Vse so poskusili, da so revnega bolnika pred Jezusa prinesli; glejte, pa tudi njih veliko vero in zaupanje v Jezusovo vsegamogočnost! Mislili so sami pri sebi: Mi ga moramo k Jezusu prinesiti, naj velja, kar hoče. In če je enkrat že pri Jezusu, gotovo mu bo Jezus tudi pomagal.

Tudi vi, preljubi kristijani! posnemajte te evangelijske može v sveti ljubezni do bližnjega. Imejte usmiljenje s svojim bližnjim in pomagajte mu! Imejte pa posebno z revnimi bolniki usmiljenje! Glejte, kolikokrat hodi Jezus okoli, zdaj v podobi kakšnega reveža, zdaj zdihuje v podobi revnega bolnika; pomagajte mu! Saj On sam pravi: „Resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih nar manjših bratov, storili ste meni“. Pomagajte svojemu bližnjemu po svojem premoženju! Naj že bo, da podelite ubogemu kakšen mili dar, ali mu preskerbite kakšno delo, ali ga pa vsaj v njegovi revščini in žalosti s kakšno dobro besedo potolažite. Podučujte nevedne, svarite hudobne; posebno pa stojte na strani ubogim bolnikom, stojte jim na strani v njih dušnih in telesnih potrebah, in tisti, ki je zapovedal bolnike obiskovati, vam bo enkrat obilno povernil,

3. Tretje česar se imamo danes od evangelijske množice učiti, je, da se tudi mi nad srečo svojega bližnega veselimo. Ko je Jezus mertvoudnega ozdravil, čudili so se vsi in Boga častili, rekoč: „Nikoli nismo kaj takega vidili.“ Glejte, ljubeznivi! kako so se vsi pričujoči nad srečo svojega bližnega veselili. In ravno to je prava ljubezen do bližnega, če smo žalostni z žalostnimi in se veselimo, kader je naš bližni srečen in mu to srečo iz serca privoščimo. Pa oh! kako malo jih je, ki bi svojega bližnega prav po zapovedi ljubili. Že sin naših prvih staršev, hudobni Kajn, je bil nevošljiv svojemu bratu Abelnu, da ga je Bog rajše imel kakor pa njega. In gerda nevošljivost ga tako daleč oslepi, da zamoči svoje roke v kerv nedolžnega brata Abelna in ga grozovitno vmori. Pa, oh nesrečni Kajn! še dosti imaš svojih bratov na zemlji; dosti jih imaš, ki so tudi nevošljivi svojemu bližnemu, kakor si bil nevošljiv svojemu bratu Abelnu. Dosti bratov in sester najdeš v slehernem stanu. Koliko jih najdeš med imenitno gospodo, ktera le po minljivi posvetni časti hrepeni; koliko jih najdeš med kerčmarji, ki že svojega soseda pisano gledajo, če ima nekoliko več gostov kakor oni in ga na vse viže černijo; koliko jih najdeš med rokodelci in tergovci, koliko med prostimi kmeti, hlapci in deklami. Ja, nesrečni

Kajn! koliko imaš pa še le sestic med ženskim spolom! Koliko jih najdeš, ktere so svoji bližni zavoljo vsake, še tako majhne stvarice nevošljive in bi jo rade v žlici vode vtopile. Tudi med berače, stopi nevošljivi Kajn! glej dolge verste samih tvojih bratov in sester. Za vsaki krajevar so že nevošljivi svojemu bližnemu in za vsakim grizljajem kruha, ki bi ga dobil njih brat, cedijo se jim sline. O gerda, gerda nevošljivost, iz samega pekla domá, ki človeka, to podoba božjo, peklenskim duhovom podobnega stori! Ja, ljubeznivi! mi vsi smo otroci enega nebeškega Očeta, in bi se morali tudi kakor bratje in sestre med seboj ljubiti, eden drugemu dobro iz serca želeti, eden drugemu v nebesa pomagati, eden za drugega Boga prositi; pa gerda nevošljivost nas večkrat popolnoma oslepi, da s odpertimi očmi ne vidimo. O učimo se danes od evangelske množice ljubiti svojega bližnega, kakor same sebe! Pa še več lepega se imamo danes učiti od usmiljenega Jezusa, kar vam bom razložil v

II. delu.

1. Kakor v sercalu vidimo danes nad Jezusom, kako moramo tudi mi naj poprej za zdravje svoje duše skrbeti, in po tem se le za zdravje svojega telesa. Sv. evangelist Matevž piše dalej: „Ker je Jezus vidil njih vero, rekel je mertvoudnemu: Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!“ O ljubljene besede, slajše ko med sercu grešnika, ki čuti, kako britko je zapustiti svojega gospoda in Boga! O sladke besede: „Zaupaj, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Gotovo kaj tacega množice niso mislile, saj so ga štirje le zato prinesli, naj ga Jezus ozdravi. Pa že tak je človek, da na svojo telesno bolezen že veliko več porajta, kakor pa na svojo dušno. Jazus pa, ki vidi tudi v naj skrivnejše kote človeškega serca, vidil je tudi tukaj, da mertvoudnega duša je še bolj bolna, kakor njegovo truplo; zato pa tudi njegovo dušo popred ozdravi kakor truplo, ker mu reče: „Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!“

Ljubljeni poslušavci! Glejte, kako lepo nam je tukaj Jezus pokazal, kako bi morali tudi mi nar popred in nar bolj za svojo dušo skrbeti; saj to telo bo kmali v grobu gnilo in strohnelo bo, dokler ga spet angelski glas k življenju obudi; duša bo živela, živela tudi po smerti našega telesa. Glejte, ta misel je navdala tudi sv. apostelne in marternike, da so svoje življenje tudi veseli v naj grozovitnejšo smert dali, da bi le dušo zveličali. Torej ljubeznivi! skrbite naj popred za svojo neumerjočo dušo. Glejte kako neumno bi bilo, že izštete ure svojega življenja le v posvetne minljive reči obračati, svojo neumerjočo, toliko drago dušo pa po-

zabiti; kako neumno bi bilo, svoje telo toliko lišpati, dušo pa, z Jezusovo kervjo tako drago odkupljeno dušo pa zanemarjati in pogubljati!

2. Drugi lepi nauk, katerega nam Jezus v današnjem sv. evangeliju daje, je ta, naj se kaj dobrega storiti pred svetom nikdar ne sramujemo. Sv. evangelist pove dalej, rekoč: „In glej! eni pismarji so sami pri sebi rekli: Ta preklinja. In ko je Jezus vidil njih misli, je rekel: Zakaj mislite hudo v svojih sercih?“ Hudobni farizeji in pismarji, ki so bili sami hudobni, tudi so hudo od Jezusa mislili. Jezus pa, ki je tudi vse njih misli na tanjko vidil, ni se zmenil za nje; temveč je ozdravil revnega bolnika na duši in telesu. Farizejem in pismarjem pa reče: „Kaj je ložej reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi; ali reči: Vstani in hodi? Da pa veste, da ima sin človekov oblast, na zemlji odpuščati grehe, reče tedaj mertvoudnemu: „Vstani, vzemi svojo postelj in pojdi na svoj dom“. „Kaj mislite hudo v svojih sercih?“ O ljubeznjivi! te besede gotovo tudi marsikterega kristijana zadevajo; zatoraj nikarte nikdar ne pozabiti teh Jezusovih besed! Kaj nam tudi pomaga, če ljudem tudi zakrijemo svoj greh? Jezus vidi v naše serce in kar notri vidi, po tem nas bo tudi sodil. Jezus vidi naš namen, On gleda naše misli. Ja Jezus vidi v tvoje serce nevsmiljeni lažnivec, hudobna lažnivka, ki v svojem sercu od svojega bližnjega brez vzroka hudo misliš in hudobni svoj jezik v smertni strup opravljanja in obrokovanja pomakaš, in dosegaš [ž njim zdaj tega, zdaj to kakor pisani modros pod zelenim germom. Oj naj bi ti noč in dan na ušesa germele Jezusove besede: „Zakaj misliš hudo v svojem sercu?“

Farizeji in pismarji so od Jezusa hudo mislili, ker so bili sami hudobni in je Jezus večkrat njih hinavščino odkril, zato jim je bil pa tudi nedolžni Jezus tern v peti. Pa tacih farizejev je še zdaj dosti po svetu, ki se iz pobožnih, zvestih Jezusovih služabnikov in služabnic norca 'delajo in jih zaničujejo. Pa naj ti hudobneži tudi počenjajo, kar jim drago; ti draga duša le zvesta ostani svojemu nebeškemu ženinu Jezusu; glej,* te hudobneže čaka pravična kazen v večnem ognju; tebe pa čaka lepa krona pri Jezusu, ki je sam rekel: „Kdor mene pred svetom spoznavlja, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim nebeškim Očetom“.

S k l e p.

To so torej, ljubi moji bratje in sestre! lepi nauki, ktere vam iz današnjega sv. evangelija ponujam. O hranite jih v svojem sercu in lepo po njih živite; saj „zveličani so“, govori Jezus sam, „zveličani so, ki besedo božjo poslušajo in jo spolnujejo“. Amen.

Pridiga za 19. pobinkošno nedeljo.

(Homilija; gov. M. H.)

„In je poslal svoje hlapce, klicat povabljene na ženitnino, pa niso hotli priti“.

(Mat. 22, 3.)

V v o d.

Tri leta je učil Gospod Jezus na zemlji. Po nebeških nauk, ktere je oznanoval, po čudnih delih svojih je pričal, da je on obljubljeni Mesija, po katerem bojo zveličani vsi narodi. Pa viši duhovni, farizeji in drugi prevzetni judi ga niso hotli spoznati za Zveličarja svojega, temuč so mu nasprotovali, ga zaničevali in zaverгли. Kaj da ima čes nje priti, ako v svoji prevzetni slepoti ostanejo, jim kaže v priliki, ktero jim je po današnjem evangelju govoril. Nek kralj je svojemu sinu ženitnino napravil. Poslal je svoje hlapce, klicat povabljene; ti pa niso hotli priti. Spet jih je pustil nadležniše klicati, nekteri so se s praznimi opravili izgovarjali, drugi so hlapce, ki so jih klicali, zgrabili, zasramovali in pobili. Na to se je kralj razserdil, je končal tiste ubijavce, in njih mesto požgal. Zdaj je poslal svoje hlapce na raspotja in ceste, in je dal povabiti vse, ktere le najdejo, dobre in hude; in ženitnina je bila napolnjena s svati.

Ta kralj je Bog sam; ženitnina, h kateri vabi, je prava vera, je večno zveličanje. Judi so pravo vero Jezusove zaverгли, so Jezusa umorili, njegove apostole preganjali in pobijali, zato je kazn

jeze božje prišla na nje in njih mesto, v kraljestvo sv. cerkve Jezusove bojo pa ajdi in neverniki poklicani.

Po tej priliki Jezusovi je pa tudi napovedano, kako se bo vse čase sprejemalo kraljestvo božje na zemlji, ali, kako se bojo ljudje zadržali do resnic, zapoved in gnad sv. cerkve božje. V tem pomenu hočemo današnjo priliko spregledovati.

Razlaga.

Gospod Jezus je pravil priliko:

1. „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je napravil ženitnino svojemu sinu. In je poslal svoje hlapce klicat povabljene na ženitnino, pa niso hotli priti.“

Tudi zdaj, tudi nam, preljubi kristjani! je ta ženitnina napravljena. To je sveta cerkev Jezusova z zveličavnimi resnicami, ki jih uči, s svetimi zapovedmi, po katerih nam kaže, kako imamo živeti, čega se imamo varovati, kaj imamo storiti v raznih priložnostih, staneh in okoljščinah svojega pozemljenskega potovanja; ta kraljeva ženitnina je sv. cerkev s svojimi zakramenti, po katerih nam obilne gnade in pomoči deli, da zamoremo biti dopadljivi gostje in otroci božji, da zamoremo v tem pozemljenskem življenju si prislužiti večno zveličanje. Tudi še zdaj pošilja Gospod svoje hlapce, masnike sv. cerkve, naj kličejo povabljene, vabijo kristjane vseh stanov in vsake starosti, da bi se posvečevali v sv. zakramentih, da bi se prijeli žive vere nebeških resnic, da bi hodili, si prizadevali, se zatajevali in ravnali po svetih zapovedih in si prislužili večno veselje nebeške ženitnine. Mašniki oznanujejo lepo vabljenje božje, pa kristjani, povabljeni svatje večkrat nočejo priti, nočejo djati in se časno in večno zveličati po năpeljevanju sv. cerkve. Kaj pa njim brani, svetemu vabljenju bogati? Glej! marsikteri nimajo misli, nimajo veselja za večne, nebeške reči, njih serce je na zemlji, njih nebеса so revna zemlja in njene mirljive dobrote; oni ne marajo za vabljenje Gospodovo; drugi bi sicer radi nebеса dosegli, imajo pa preveč posvetnih opravil in skerbi, in ker se vsi v posvetne reči spustijo, na posvečenje svoje duše, na lepe dobre keršanske dela pa zabijo ali njim ne morejo dostreči, preide zlati čas in uide jim večno zveličanje.

2) Jezus pripoveduje v svoji priliki: Drugi (povabljenih) so zgrabili hlapce, ter so jih zasramovali in pobili. Te besedo Jezu-

sove so se dopolnile na apostelnih in prvih oznanovavcih svete vere, ki so skoraj vsi svojo kri prelivali za svoje vabljenje v nebeško kraljestvo: te besede veljajo pa še skozinsko vsem zvestim služabnikom sv. cerkve. Ja, zasramovanje, zaničevanje, in pobijanje dobrega imena je plačilo tistih, ki so poslani, oznanovat ljudem odrešenje po Jezusu Kristusu in revni svet k nebeški ženitnini klicat. Da ne omenim, kako da se mašniki, ki le svojo dolžnost dopolnujejo, večkrat černijo, obrekujejo, in farji zmerjajo, da od vsega tega molčim; ne smem molčati od tega, kar je sicer že vsem znano, kako se godi narvišemu mašniku na zemlji, poglavarju vesoljne cerkve, rimskemu papežu. Staro prerokovanje ga imenuje *crux de cruce*, to je križ od križa: Resnično, naš vesoljni duhovni oče Pij je pravi mož križa. Kaj je prestalo njegovv milo serce v teh letih, kar sedi na pastirskem stolu sv. Petra! Že so mu njegove dežele zlo priškericali in ne dolgo bojo mu morebiti še to, kar ima, vzeli. Deželska oblast papeževa njim je na potu; kar pa sovražniki v sercu mislijo in duhtajo, je, da bi papeža in vso katoljsko cerkev podrinili. Ali svojo cerkev je Gospod Jezus na skalo postavil in obljubil, da je vse peklenske vrata ali moči ne bojo zmagale; še vsak sovražnik si je svojo glavo stlekel na skali sv. cerkve, zoper katero se je vzdigoval. Burja, terpljenje, preganjanje mora priti zoper sv. cerkev na zemlji, ki je cerkev v vojskovanju; kakor se zlato v ognju ščiti, čisti se cerkev v preganjanju, da potlej svitlejše in mogočnije se razsvitluje: pa gorje preganjavcem!

3. Gospod Jezus govori v današnji priliki: „Ko je kralj to, namreč zasramovanje in pobitev svojih hlapcev slišal, razsrdil se je, in je poslal svoje vojske, in je ukončal tiste ubijavce in njih mesto požgal.“ Ja ukončanje je prišlo čes jude, ki so Jezusa in njegove apostole umorili, njih mesto je bilo razdjano, njih lepo kraljestvo za vselej končano. Božja jeza in grozovitna kazen je vselej zadela prej ali slej tiste, ki so se vzdigovali zoper sveto nevesto Jezusovo in njene pomaziljene služabnike. To nam priča zgodovina vseh časov. Da vas, ljubi poslušavci, ne utrudim, omenjam le to, kar so stari ljudje med vami sami doživeli. Bilo je pred 80 leti, kar je narmogočnjiši cesar vseh cesarjev, Napoleon Pervi, tedajšnega papeža Pija VII. vjetega iz Rima dal odpeljati, in ga je v svojej deželi, kakor jetnika ovaroval, njemu marsikaj grenkega napravljjal, in hotel sam čes katoljske reči v svojih deželah zapovedovati. Pa glej! od tiste ure je začela mogočnega Napoleona sreča zapuščati; — le nekaj let, in mogočni Napoleon je bil kot jetnik na pust otok v velikem morju peljan, — star, slabi papez Pij se je pa med veseljem vsega sveta v svoje mesto vernil. Kar naj zdaj še tako pregrenkega čes našega višega pastirja pride, ktere težave in sile naj čes sveto cerkev, njene pastirje in verne otroke

vsujejo: tega bodimo prepričani, da vsemogočni voditelj svete cerkve ne bo zapustil in vse tako bo vodil, da se bo po hudi burji ljubi mir prikazal, da bo sveta cerkev le lepši razcvetela in novih otrok dobila med nevernimi in krivovernimi.

4. Današnja prilika pripoveduje: „Potlej reče kralj hlapcem: Ženitnina je napravljena, toda povabljeni je niso bili vredni“. In ukazal je s razpotja in cest pripeljati svatov, kolikor so jih našli, in ženitnina je bila napolnjena“. Ker so judje Jezusa in evangelje apostelnov zaverгли, bili so sami zaverženi in sveta vera njim je bila vzeta; kjer so kristijani mlačni, krivoverni postali, tam jih je zapustila luč svete vere in pri drugem narodu lepši se zasvetila. O Bog ohrani nam pravo, živo katoliško vero.

5. „Prišel je kralj ogledovat svatov; in je videl tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen, in mu reče: Prijatelj, kako si le sem prišel, ki nimaš svatovskega oblačila. In pustil ga je zvezati in vreči v zunanje temnice, ondi bo jok in škripanje z zobmi“.

S k l e p.

Kristjan moj! ki sediš med povabljenimi pri ženitnini, ki si deležen gnad, resnic in zapoved sv. katoliške cerkve, o glej, da imaš svatovsko oblačilo. Ako živiš v lažnjivosti in zavitosti, v krivičnosti in v goljufigah, v jezi in obrekovanju, v nečistosti in nesramnosti, v nezvestobi, v prevzetnosti, v nemarnosti in lenobi, oh tedaj si tudi ti svat brez svatovskega oblačila. Svatovsko oblačilo imaš le tedaj, ako se tvoja keršanska vera v lepih čednostih razodeva, kakor v ponižnosti in krotkosti, v pravičnosti in dobrotljivosti, v zvestobi in delavnosti, v čistem življenju, v prizanašanju in poterpežljivosti, v zvesti verni molitvi, v ljubezni do Boga in bližnjega: ako je tvoje življenje po nauku Jezusovem. Povabljeni smo vsi, oh da bi bili vsi tudi izvoljeni! Amen.

Pridiga za 20. pobinkoštno nedeljo.

(Jezusa moramo iskati in ljubiti zavoljo njega samega; gov. J. T.)

„Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete“. (Jan. 4, 48.)

V v o d.

Ko je začel Jezus učiti, in s čudeži svoj nauk poterjevati, dohajala je velika množica ljudstva k njemu. Ali mnogo jih je prišlo, ki jih ni gnala želja po obljubljenem odrešeniku k Jezusu, ampak drugi vzroki. In ravno v današnjem sv. evangelju beremo, kako pride visok služabnik s kraljevega dvora k Jezusu ne s tim namenom, da bi poiskal obljubljenega odrešenika, marveč ga prosil, naj pride in mu ozdravi za smert bolnega sina. In pri tej priložnosti graja Jezus ljudstvo rekoč: „Ako ne vidite . . . on hoče reči: Vi hodite k meni in me iščete, ne toliko iz želje pri meni najti zveličanje svojih duš, ampak zavoljo čudežev, ki jih delam, in le za pomoč v časnih potrebah. — Kristus graja tedaj poslušavce, ker ga ne iščejo iz pravega namena, marveč zavoljo lastnega dobička.

Kakor tedaj je tudi še danes.

Koliko je kristjanov, ki Jezusa celo nič ne iščejo, ali jih pa še le bolezen in druge nadloge silijo iskati Jezusa, za ktere ga poprej marali niso. Oh koliko jih je, ki od Jezusa komaj več vejo, kakor njegovo ime, so toraj celo mlačni v veri, zaupanju in ljubezni do Jezusa. Temu pa je krivo to, ker Jezusa prav ne poznajo, in ne vejo, kaj nam je on. Jezus je izvir vse sreče, časne kakor večne za nas. Brez njega in njegove gnade bi bilo naše življenje polno britkosti, brez tolažbe, brez upanja, brez pravega veselja; bila bi smertna ura vseh nadlog nar grozovitniša, ker le vera v Jezusa smertne težave polajša.

Zategavoljo hočemo danes premišljevati, kaj je Jezus za nas, da ga iščemo in ljubimo zavoljo njega samega; ker nam je on vse, kar nam k zveličanju služi, kakor on sam pravi: Jaz sem pot, resnica in življenje.

Jezus je:

1. resnica po svojem nauku,
2. pot po svojem izgledu,
3. življenje s svojo milostjo (gnado).

Preljubi! ni nam zveličanja razun v Jezusu Kristusu; njega tedaj moramo iskati in ljubiti, ako hočemo biti zveličani.

Razlaga.

1. Kristus nam je prvič resnica po svojem nauku.

Pervi vzrok namreč, zavoljo kterega je prišel sin Božji na ta svet, je, da bi nas popolnoma podučil v resnicah svete vere. In kolika dobrota je to za nas! Človek, vstvarjen za Boga, brez vere živeti ne more; pa brez božjega razodetja on k spoznanju prave vere ne pride. Tega so nam priče pagani ali ajdje. Bili so brez božjega razodetja v verskih resnicah nevedni, v velikih zmotah, imeli so veliko praznih in neumnih vraž. Človeška pamet brez božjega razodetja k spoznanju prave vere priti ne more, zakaj veliko je takih resnic, kterih človeška pamet spoznati ne more, postavim: kako je prišel greh na svet, kako se zamoremo njega rešiti, kako moramo Boga prav častiti . . . in mnogih takih resnic. Da bi tedaj človek v tako imenitni in potrebni reči — v veri namreč — ne bil v nevednosti in zmotah, razodel se je neskončno dobri Bog že v stari zavezi prvim staršem, očakom, izvoljenemu ljudstvu po Mojzesu in prerokih; na zadnje pa je poslal svojega sina Jezusa, naj popolnoma podučí človeški rod v resnicah svete vere.

Zategavoljo je govoril Bog pri kerstu Jezusovem v Jordanu: „Ta je moj ljubeznivi Sin, nad kterim imam dopadenje, njega poslušajte“, to je: poslušajte nauk, ki vam ga oznanuje Sin Božji. In sv. Peter odgovori Jezusu na vprašanje, ali hočete tudi vi apostolji mene zapustiti: „H komu hočemo iti, ti sam le imaš besede večnega življenja,“ to je; ti nas učiš resnice, ktere vedeti je k zveličanju potreba. — Apostel Janez imenuje Jezusa pravo luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, namreč s svojim naukom. — In Kristus sam pravi o sebi: „Jaz sem luč sveta, ter sem prišel na svet, da nobeden, ki za menoj hodi in v mene veruje, ne ostane v temi, ampak bo imel luč življenja“. (Jan. 8, 12.) In zopet: „Jaz sem

resnica". — Kristus nam je tedaj s svojim naukom resnica, ter nam na tanko pove, kaj imamo verovati in kaj storiti, da se zveličamo, in ker je on, ki nam to pove, sam Sin Božji, smo tudi prepričani, da je to, kar nas uči, resnično. In kolika dobrota je to za nas, da za gotovo vemo, kako se zamoremo greha očistiti, kako Bogu dopadljivo živeti. Zatega del smo pa tudi Jezusu veliko hvalo dolžni, da smo tako srečni v njegovi sv. veri izrejeni in podučeni biti. Filip, kralj macedonski, si je za veliko srečo štel, da je živel v času, v katerem je živel toliko slavni in učen mož, Aristotelj, katerega je na svoj dvor poklical in ga svojemu sinu za učenika modrosti dal. V toliko večo srečo pa si moramo šteti mi, da živimo v sveti cerkvi, v kateri nam Jezus, Sin božji, razlaga resnice svete vere.

Nam je pa Kristus po svojem nauku tolik dobrotnik, ali to dobroto tudi prav cenimo?

Koliko jih je, ki za nauk Kristusov nič ne porajajo in božje besede nočejo poslušati; koliko jih je, ki še naj poglobitviših resnic svete vere ne znajo, in koliko jih je, ki Jezusovemu nauku ravno nasproti živijo?! Jezus uči, da moramo biti ponižni, zmerni, čisti, krotki, da moramo sovražnikom radi opuščati, bližnjemu pomagati v telesnih in dušnih potrebah. Ali koliko je še napuha, ne samo pri visokih, tudi pri nizkih ljudeh. Napuh je, da podložni ne vbogajo svojim naprejpostavljenim; napuh je, ako zaničujejo ali žalijo druge; ako se šopirijo v obleki. Koliko je nezmernih v jedi in pijači; koliko jih doprinaša ostudne pregrehe nečistosti, koliko jih je, ki so jezični, ki nosijo serd v srcu zoper bližnjega, ki so terdoserčni in bližnjemu v potrebi ne pomagajo! Ti, ki tako ravna, zamečujejo nauk Kristusov, ker ravno nasproti ravna, kar Jezus uči. Mi pa, ki spoznamo, kolika dobrota je za nas nauk Kristusov, poslušajmo ga radi in prizadevajmo si po njem živeti, kar nam je toliko lažje, ker nam je Kristus sam s svojim izgledom pokazal, kako moramo po njegovem nauku živeti.

2. Kristus nam ni samo resnica po svojem nauku, on nam je tudi pot, ker nam s svojim izgledom kaže pot v nebesa. Drugi vzrok namreč, zavoljo katerega je božji Sin človek postal, je, da bi nam on kakor človek s svojim zgledom na potu čednosti naprej svetil.

Kristus nam je s svojim izgledom pokazal, kako moramo sami sebe zatajevati, kako moramo moliti in čuti, da nas skušnjava ne premaga, kako se moramo zoperstavljaliti zapeljivosti sveta in

hudega duha, on nam je pokazal, kako moramo rasti v čednosti, v ljubezni do Boga in bližnjega. Zatega voljo govori Kristus o sebi: „Jaz sem pot“, to je: jaz sem s svojim zgledom pokazal pot, po kateri se hodi v nebesa. In zopet govori Kristus: „Izgled sem vam zapustil, da storite, kakor sem jaz storil“. — Zatorej po pravici sv. Avguštin pravi: „Celo življenje Kristusovo na zemlji je bilo za človeka nauk, kako lepo naj se vede in obnaša“.

Kristus nam je tedaj izgled življenja.

Kolike vrednosti je to za nas! zakaj ravno izgledi imajo narvečo moč, da našo voljo nagnejo, da se tudi težkega posla lotimo. Joanez, eden makabejskih bratov, pride s svojimi vojščaki do velikega potoka, za katerim je stal sovražnik. On da povelje koj nad sovražnika iti črez potok, pa nobeden si ne upa. Zdaj stopi on sam naj prvi v vodo in jo prebrede, in vsi drugi za njim. Glejte, koliko premore živ izgled!

Kaj je prav, še marsikdo ve, pa storiti mu je preteško; ako pa vidi pred seboj izgled, tudi on se oserči, in stori, kar bi brez izgleda storil ne bil. Čednost pa je težka, ker tirja, da zatajujemo samega sebe; kako potreben nam je tedaj na potu čednosti dober izgled!

Angelji pa nam v čednosti niso in ne morejo biti v izgled, ker je njih natora različna od človeške, ampak le človek; zatega voljo je postal Sin Božji človek, da bi nam kakor človek dal izgled pravega življenja. Ali se pa mi tudi ravnamo po izgledu Kristusovem? Kristus je voljno prenašal vboštvo, terpljenje in smert; kako pa mi prenašamo vboštvo in druge težave življenja? Ali ne velja o mnogih, kar pravi sv. apostel Pavl: (Filip 3, 18.) „Veliko jih je, od katerih sem vam dostikrat rekel, da so sovražniki Kristusovega križa“, to je, da, se bojijo težav, ki jih čednost seboj prinaša, da bežijo pred njimi in jih sovražijo. (Ali imamo v vsaki reči Kristusa v izgled? v vboštvu, obrekovanji, molitvi, dobrih delih, težavah in terpljenji).

Da pa ne bodo te besede sv. aposteljna tudi nas zadevale, prizadevajmo si po izgledu Kristusovem živeti, po izgledu njegovem premagovati težave, ki nam jih čednost prinaša; zakaj: „Nebesko kraljestvo silo terpi, pravi Jezus, in le tisti, ki si silo storijo, ga na se potegnejo“.

3. Kristus je pa tudi s svojo gnado ali milostjo življenje naše duše, ker jo živi za nebesa. Tretji vzrok;

zavoljo katerega je Sin Božji človek postal, je, da bi človeku zadobil zopet milost, ki jo je po izvirnem grehu zgubil. Strašen je stan duše v smertnem grehu. Nebesa so jej zaperte, večno pogubljenje jej žuga, in človek v tem stanu nič zaslužljivega za nebesa storiti ne more. In ta stan duše se po pravici imenuje njena smert, zakaj ona je mrtva za Boga in za nebesa. Da bi pa duši zadobil zopet božjo milost in pravico do nebes, postal je Sin Božji človek, je za nas terpel in umerl, in nam še zdaj deli svojih milost, ako se jih le tudi mi vdeležiti hočemo. V svetih zakramentih nam deli in pomnožuje posvečujočo milost, ki nas dela pravične in Bogu dopadljive; k vsakemu dobremu delu pa nam deli djanske milosti, ki storé, da dobro delo začnemo, opravljamo in skončamo. Je pa duša brez milosti božje mrtva, ravno tako je pa nasproti pravo življenje duše le milost božja, zakaj ona jo živi za večno zveličanje.

Zatega voljo se imenuje Jezus, ki nam je božjo milost zadobil, in nam jo deli, po pravici življenje, rekoč: „Jaz sem pot, resnica in življenje“.

Akoravno je pa tako strašno za človeka, ako je brez milosti božje, vendar jih je toliko, ki lahkomisljeno zapravljajo ta nar dražji zaklad uboge duše, s tim namreč, da smertno grešijo in tako na novič križajo Kristusa, kakor pravi sv. Tomaž: „Grešnik križa Kristusa vnovič, ker ravno to stori, zavoljo česar je Kristus križan bil, namreč greh“.

Nasproti pa, kolika sreča je za človeka, ako je v gnadi božji, in pravo življenje duše vedno ima!

Kakšen mir daje to človeku, smerti se mu ni treba bati, zakaj on je pripravljen za večnost, po besedah Kristusovih: „Bodite pripravljeni, zakaj ob uri, ktere ne veste, pride Sin Božji“, vse njegove dela so zaslužljive pri Bogu in mu višajo veselje, ki ga bo v nebesih vživiljal.

Je pa milost božja tolike vrednosti za dušo, moramo si prizadevati, da je po grehu ne zgubimo, moramo Boga prositi za stanovitnost v dobrem, prizadevati si tudi moramo jo pomnožiti s tim, da sprejemljemo svete zakramente, posebno sv. rešnjega telesa, in pa z dobrimi deli. Smo pa bili tako nesrečni, da smo smertno grešili, in milost božjo zgubili, naj bo naša prva skerb, da jo po pravi resnični pokori zopet zadobimo.

S k l e p.

„Jaz sem pot, resnica in življenje“, govori Kristus o sebi. In zares je Kristus resnica, po svojem nauku; on je pot po svojem izgledu, in on je življenje s svojo milostjo. — Neskončna dobrota je to za nas, da nam Sin Božji sam božje resnice razklada, da v tem, kar vero zadeva, ne tavamo kakor ajdje v temi nevednosti in zmote, ampak da lahko, ako le hočemo, resnice svete vere spoznamo.

Kolika dobrota je za nas, da nam je Sin božji dal izgled pravega življenja; njegov izgled nas spodbuja in oserčuje, da tegobe čednosti premagamo, in po njegovem nauku živimo.

Kolika dobrota je slednjič to za nas, da nam daje Kristus življenje naše duše, svojo milost. — Bodimo pa tudi Jezusu hvaležni, poslušajmo radi njegove nauke in se jih pridno učimo; živimo po izgledu njegovem in posnemajmo čednosti njegove, ohranimo njegovo milost vedno in ne bojmo se ničesar bolj, kakor ujo zgubiti. Ako to storimo, bomo iskali in ljubili Jezusa zavoljo njega samega in smemo upati, da nam bo dal zato večno življenje. Amen.

Pridiga pri obletnici cerkvenega posvečevanja.

(Farna cerkev naš bolji dom memo rojstne hiše; gov. M. T.)

„Kako ljube so mi tvoje prebivališča, Gospod vojnih trum! Moja duša hrepen in koperni po vezah Gospodovih“. (Ps. 83, 2. 3.)

V v o d.

Zbrali smo se danes, keršanski poslušavci! naj bi z veselimi in ponižnim srcem obhajali obletnico tistega velikega praznika, ko se je to zidovje posvetilo v hišo božjo in v prebivališče njegovih nevidnih duhov. Gotovo je še temu ali unemu v spominu, kakšen visok pomen da imajo šege pri cerkvenem posvečevanju; ne zabite jih, da se vselej s svetim strahom na ta kraj shajate, s ponižnim srcem tu molite, pobožno svete zakramente prejimate, in zaslišano besedo božjo zvesto ohranite v svojem srcu. Saj mi je porok tega že pobožnost slovenskega ljudstva sploh. Zakaj po vseh slovenskih krajih, kjer je 5 škofij, je le ena sama mala vas v zmotah luteranske vere, in med več, kakor poldrugim milijonom prebivavcev jih je le od 2–300 nekatoličanov. Slovenci najrajše spisujejo, kupujejo in prebirajo bukve, ki so pravega katoliškega duha in sv. vero tičejo. Oni se najrajše zapisujejo v bratovščine in druge bogoljubne družbe. Oni posebno radi časté devico Marijo, mater kerščanstva. Oni v primeri s svojim pičlim premoženjem največ darov pokladajo na oltarje, kjer se gre za božjo čast. Da pa od drugih tacihi darov ne bom govoril, omenjam naj le vaše farne cerkve. Ako ogledujete druge hiše božje po okolici, ali se vam ne zdi, da je vaša, akoravno ne največa, vendar kakor zala, lepo napravljena nevesta med drugimi svojimi sestrami? To pa tudi vam farmanom pred celim svetom očitno spričevanje daje, da „ljubite lepoto Gospodove hiše“, in da vam ni mar niti za trud, niti za stroške. Za tega del čast in hvala vam farmanom za vse vaše darove. Zanašam se, da tega ne delate zavoljo posvetne hvale, temuč nabirate si zakladov v nebesih. Zato mi zopet to novo upanje daje, da jej še zanaprej svoje pomoči ne bote odrekli. Šaj, ako se že pri zidanju svojega domačega pohištva ne ustrašite

ne terpljenja, ne stroškov, se vam je terpljenja in stroškov še manj bati pri cerkvah, ki so veliko bolj, kakor pa domače hiše naše pravo domovje. Ravno to pa je, česar bi vam današnji praznik v spomin obletnice z božjo pomočjo rad razložil. Primeril bom namreč naše domače rojstne hiše s cerkvami, in vam iz tega pokazal, naj ima kristijan na zemlji cerkev veliko bolj za svoj pravi dom, kakor rojstno hišo svojega očeta. K temu kličem na pomoč rožno devico Marijo!

Razlaga.

1. Kar človeku vse žive dni ostane v veselem spominu, je njegov rojstni kraj, zlasti tista biša, kjer je pervikrat zagledal luč sveta. Od tod izvira naš prihod, od nje imamo svoje mesto, spoštovanje in vrednost v človeški družbi, v njej smo prejeli vse pravice, ki nam gredo po rodu in po postavah. Vse to je kaj velikega. Zakaj postati podoba božja, obdarovanemu biti z neumerljivo dušo, z umom in prosto voljo, že to človeka nad vse druge stvarjene reči visoko povzdiguje. S kraljevim prerokom se lahko sam nad seboj čudi: „Kaj je človek, da se ga spominjaš, ali sin človekov, da ga obiskuješ? Malo od angelov si ga ponižal, ga s častjo in slavo venčal, in ga postavil nad dela svojih rok“.

Vendar ako se vprašamo: V kakošnem stanu pa smo zagledali luč sveta? — moramo z Davidom spoznati: „Glej, v hudobijah sem spočet, in v grehih me je spočela moja mati“. Omadeževani z nesrečnim Adamovim grehom smo po pravici pri svojem rojstvu z jokom pozdravili očeta in mater, in naj smo bili v revni kmečki hiši, ali v grajščinskem poslopju rojeni, bili smo gnusoba pred Gospodovim obličjem, bili otroci njegove jeze in milovanja vredne stvari njegovega prekletstva. Kaj nam je toraj naše rojstvo, naj smo tudi po njem prejeli pravico do velikega pozemeljskega premoženja, pomagalo? Rojeni smo bili le za pot in terpež, za reve in nadloge v solzni dolini, kjer bi bili po izteklih dneh svojega trudapolnega življenja s telesom zapadli črni zemlji, z dušo pa se pogreznili v večni ogenj.

Ali kaj posebnega, da, neprecenljivega je, česar prejmemo v cerkvi po duhovnem prerojstvu v zakramentu sv. kersta. Cerkev je tista neprecenljiva duhovna mati, ki nas je, izpostavljene in zaveržene od telesnih starišev, vzela v svoje naročje, da smemo reči: „Moj oče in moja mati sta me zapustila, Gospod pa me je

sprejel". Cerkev je tista naša rojstna hiša, v kateri se nismo po telesu le za nekaj časa in za ta svet, ampak smo se po duši rodili za večne nebesa, in kjer nismo samo pravic do očetovega premoženja, ampak smo celo pravice do nebeškega kraljestva prejeli. Tukaj v cerkvi pri kerstnem kamnu smo oblekli tisto oblačilo nedolžnosti, ki je lepše od solnce in lune, in odeli plašč gnade božje, v katerem svojemu nebeškemu ženinu naj bolj dopadamo in v katerem pojdemo na njegovo ženitovanje. V cerkvi smo bili sprejeti med otroke božje, tukaj od svojega vojvoda Kristusa imenovani bili kristijani, in tukaj je bilo naše ime pervikrat zapisano v bukve življenja, in bo v njih zapisano ostalo z neizbrisljivimi čerkami do konca sveta. — Bolj po pravici toraj sme kristijan cerkev imenovati svoj pravi dom, kakor pa očetnjo hišo, kjer je luč sveta zagledal in je tekla zibel njegovih nezavedenih dni.

2. Hiša našega rojstva je večji del hiša naše izreje, in nam je zato vseskozi ljuba in draga. Na njo nas veže spomin na otročje leta, ko smo še v maternem naročju in očetovem varstvu sami sebo in s svetom mirno in zadovoljujo, srečno in veselo živeli, enako Adamu in Evi v rajnu pred storjenim grehom. V spominu so nam zlati nauki od usmiljenega Odrešenika in Zveličarja Jezusa Kristusa, in od sv. Duha, posvečevavca in delivca mnogoterih darov. Hiša naše izreje nas domišlja, kako so nas pobožna mati zjutraj in zvečer prekrizovali, nas roke sklepati in proti nebesom jih povzdigovati učili, nam pred jedjo in po jedi pravili hvalo dati njemu, od ktereга nam dobaja vsak dober dar. Hiša naše izreje nam je porok maternega, ponočnega čuvanja, njih nevtrudljive delavnosti in skerbi za nas. Oua nam je priča očetovega terpljenja, njih potu in njih žuljev, njih pritergovanja pri jedi in pri pijači, njih nevarnost, v ktere so se za naše sreče voljo podajali; priča vseh njih prošinj, svarjenja, opominjevanja, žuganja in strahovanja, o katerem so nas od pota pogubljenja nazaj na pot pobožnosti zavračevali.

Ali pri vseh teh dobrotah, ki smo jih v otročjih letih prejeli v očetovski hiši, moramo spoznati, da je bila hiša naše izreje obenem tudi šola naše malopridnosti. Marsikteremu bo vest očitala, da ravno hiša njegove izreje je bila, v kateri so se krivi nauki sveta vjedli v njegovo srce, ga za molitev in za vse božje mlačnega in znemarnega storili, ter njegovo lepo obnašanje in krščansko življenje spridili. Tako je bila hiša naše izreje marsikteremu tisto drevo v rajnu, ki ni bilo le drevo spoznanja dobrega, ampak še velikoveč drevo spoznanja hudega.

Bolja hiša tvoje izreje ti je hiša božja. Nauki, ki jih v njej slišiš, so zveličansko oznanilo Gospodovo. Beseda, ki se tu razlaga,

ni naša, ampak je božja beseda, tista, ki s svojo nebeško svitlobo preganja tame zmot in krivoverstva, in je, kakor apostelj pravi, na obe strani brušen meč, ki duha in meso predira, in sega do mozga in kosti. Ž njo se trudijo božji namestniki, da bi tvoje mrzlo srce za Boga ogreli. Njo ti oznanujejo, da bi napuh, lakomnost, nečistost, nevošljivost, jezo, želje po maščevanju iz tvojega srca pregnali, in te ponižnega, dobrotljivega, čistega, ljubeznivega, krotkega, in pohlevnega storili. Tu se učiš ceniti, česar svet zaničuje, in zaničevati, kar on povzdiguje. Tu se meči tvoje otrpnjeno srce in odpira gnadi Božji. Tu se ti dajejo zdravila zoper tvoje dušne bolezni. Tukaj delaš in ponavljaš dobre sklepe, in veliko jih je bilo in jih je še sedaj veliko, ki se imajo le cerkvi zahvaliti, da so svoje skušnjave srečno zmagali, se s pota hudobije na pot pokore podali, in tako pogubljenja oteli svoje duše. Cerkve so toraj gledé na to skrb pač gotovo naš bolji dom, kakor naše rojstne hiše.

3. Naše rojstne hiše so nam pa tudi večidel v poznejši starosti naše prebivališča. V njih se trudimo in ubijamo s svojimi opravili; v njih uživamo srečo in nesrečo, v njih sejemo dobro in hudo. Ali je pa naše življenje vselej brez graje? So stene našega stanovišča vselej bile le priče naših lepih čednost in dobrih del? Ali ne temu nasproti velikrat bile priče naših skrivnih pregreh? O če bi hiše, ali stene naših stanovišč mogle zopar nas vstati in pričati od vsega, kar je sicer skrito pred svetom, ali odkrito pred Božjimi očmi, zvedeli bi, da so bile naše stanovišča le tamni koti, v katerih smo skrili, plašči, s kterimi smo odeli oskrunjeno, ali še celo zgubljeno nedolžnost!

Poglej! cerkev nasproti ti je tisti dom, kjer zamoreš vse poravnati, kar si na svojem posvetnem domu pregrešil. Tukaj so tisti sodnji stoli pokore, kjer kažeš od greha ti zadane rane, razodevaš težo svoje vesti in odkrivaš pobitost svojega srca. Tu je kraj, kjer spoznavaš: „Oče, grešil sem“ itn. Tu slišiš vesele besede: „Zaupaj, sin! zaupaj hči! tvoji grehi“ itn. Tukaj povzdiguje mašnik svoje roke proti nebesom, in kaže razžaljenemu Očetu prelito, še gorko kri njegovega prelubeznjivega Sinu, naj bi gledé na ta dar prizanesel ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati. — Na svojem telesnem domu smo toraj nedolžnost zgubili, v cerkvi s solzami pokore se sopet opravičili; tam smo bili zapeljani, tu poboljšani; tam smo zaslužili šibo Božje jeze, tukaj jo od sebe odvrnili; tam smo postali otroci pekla, tu pa prejeti bili med otroke božje. Ali ni toraj v resnici cerkev veliko bolj naš pravi dom, kakor pa naša rojstna hiša?

4. Je nam pa naš dom tudi zato še ljub, ker je bil kdaj lastnina naših rajnih starišev, kterih količakaj hvaležen otrok poza-

biti ne more. Sej že majhine stvarice, ki jih hranimo v spomin na kakega prijatla, večkrat tako čisljamo, da niso na prodaj po nobeni ceni. Zakaj, kolikorkrat jih vidimo, na misel nam je prijatlovo miločutno srce, ki je veselje in žalost z nami delilo. Kako drage pa so nam še le zapuščine rajnega očeta ali rajne matere, toraj tudi stanovališča, ki smo jih po njih prejeli, ker nas spominjajo na njih dobrote, na njih mile in radodarne roke, s kterimi so nas otroke pestovali, nas ž njimi božali, nam piti in jesti dajali; nas spominjajo na vse, kar so za voljo naše sreče prevlekli, preterpeli, in prehodili. Ali — ni jih več, in živé le še v našem spominu.

Pri tem spominu pa se nam le prerado posili vprašanje: Bog ve, kako se pa sedaj na unem svetu godi mojemu očetu, moji materi, mojemu prijatlu? In odgovor, ki si ga na to ne moremo dati, nas globoko v srce rani. Tako nam v kozarec veselega spomina na naših starišev dom, ki je sedaj naše stanovališče, v enomer kaplja sokrovca bridke žalosti. Ta dom je pač prežalosten; biti mora drug bolj vesel dom za kristjana na zemlji. Ta pa je ravno cerkev. Tudi v cerkvi so spominki in podobe naših rajnih bratov in sester v Kristusu, podobe tistih naših prijatlov, od kterih sv. pismo pravi, da je njih smrt draga pred obličjem Gospodovim. Pri teh verno srce nič več ne vprašuje, kako se jim na unem svetu godi; temuč jih po nauku sv. cerkve česti za božje in za svoje prijatle, ki v vrstah zveličanih duhov neprenehoma za nas prosijo, naj bi še mi srečno za njimi priromali v nebeški Jeruzalem. Tu, postavim, vidite podobo svojega farnega patrona, ki izgled daje, kako vam je po postavi božji stanovitno živeti, in ne bati se zasramovanja, zaničevanja in praganjanja, ja ne ustrašiti se ne najgrozovitniše smrti, kedar se gre za dušo, za vero in za Boga. Tu imate na oltarji Kerube, klečeče in moleče pred sv. R. Telesom, ki so vam izgled v Bogu zbranih sre, kedar se na tem sv. kraju k molitvi in daritvi sv. maše snidite. Tu na oltarju vidite podobo križanega Zveličarja, ki vas spominja, da je križ znamenje našega izvoljenja, da le po križu in po terpljenju se gre skozi solzno dolino na očetov dom, da ne čez Tabor, ampak čez Oljsko goro in čez Kalvarijo drži prava, kraljeva pot v nebesa.

5. Da pa to primero do konca izpeljem, rečem poslednjič: Domača hiša je le naše začasno prebivališče; zakaj tukaj, govori apostelj, nimamo obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo; popotniki smo, kakor so bili vsi naši očetje, moramo z Jobom spoznati; spoznati z kraljevim prerokom, ki pravi, "da gre človek memo, kakor senca. Veliko zganja in ropoče za prazne stvari; sapica potegne in po njem je, in ni ga več znati njegovega mesta." Kakor hitro pa nam smrt oči zatisne, podvzajajo se celo naši do-

mači, brž znebiti se neprijetnega duha, ki puhti iz naših telesnih ostankov. Tako nas nesó iz naše domače hiše, ki za vselej neha biti naš dom, naše prebivališče. In kdo nas potem sprejme?

Glejte! cerkev hrani tisti kraj, ki je zanaprej naše stanovišče do tiste ure, ko nas bo angelova trobenta klicala iz grobov. Ta kraj je pokopališče, tista blagosljena njiva božja, na katere seje Bog naše umrljive trupla, da bodo iz njih prirastle do sodnjega dne naše duhovne, neumrljive telesa. — Cerkev je toraj res pravi dom in pravše stanovanje kristjanovo, kakor mu je dom in hiša njegovega očeta.

S k l e p.

Zato rečem k sklepni; Če so cerkve naš pravi dom na zemlji, bo naj tudi naše največe veselje v njih prebivati po izgledu kraljevega psalmopevca ki pravi: „Eno sem prosil gospoda, in ga bom še prosil, da bi prebival v hiši Gospodovi vse dni svojega življenja — in obiskoval njegov tempelj!“ (ps. 26, 4.) Ta dom naj se nam tolikanj priljubi, kakor se je njemu, ko pravi: „Kako ljube so mi tvoje prebivališča“ itn. (ps. 83, 2. 3.)

Če so cerkve naše prave hiše, vprašam še, je li prevelik kašen dar, ki ga na oltar položimo v njeno ozaljšanje, v njeno lepotičje? „Poglej, pravi sv. Krizostom, koliko izdajaš, da si sezidaš hišo, katero boš moral kmalu zapustiti za vselej. Nikar naj te toraj težko ne stane, kaj malega iz rok spuštiti, da sebi in vsem svojim sezidaš hišo, v kateri vam bo na večno ostati.“ Pa — kaj vam hočem to dalje priporočevati? Saj mi vaša radodarnost do cerkev ravno ta v lepi opravi bliskeča hiša božja dovolj spričuje, in iz tega smem skleniti, da je še zanaprej ne bote pozabili. Vaša prava, domača hiša je, v kateri imate vse svoje zavetje pred dušnimi sovražniki; vaša duhovna mati je, pripravljena, vam po noči in po dnevu na pomoč priteči, in svi ste njeni duhovni otroci, in hvaležen otrok pa — o kako bi svojo mater zapustil, kako v potrebi nanjo pozabil?! Plačilo za to pa vam bodi hvaležen spomin vaših vnukov, ki bodo kropili vaše telesne ostanke po grobeh, ter večni mir in pokoj voščili vašim dušam, nad vami pa se zgledovali v gorečnosti za Božjo čest. Še neskončno večje plačilo pa vam voščim po smrti večni in najslajši vžitek trojedinega Boga, Očeta in Sina in sv. Duha! Amen.

Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

(Homilija, gov. L. F.)

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je hotel obrajt delati s svojimi hlapci.
Mat. 18, 23.

V v o d.

Komu dolžen biti, ni dobro. Še hujše je svojo hišo zadolženo imeti, ker se je zmirej bati, da bodo prišli upniki, iztirjali dolg, prodali hišo in človeka z celo družino na cesto postavili. Še nekako ostrejšje so bile postave v prejšnjih časih, kakor nam spričuje denešnje evangelje.

Upnik je smel svojega dolžnika, če ni plačal, zarubiti, in prodati vse, kar je imel, njegga pa obderžati za sužnega ali pa ga prodati v sužnost, iz ktere je bil rešen le na jubilejno leto. Kakošne pravice imajo upniki sedajne dni, vedel bo vsakdo in mi rad poterdil besede, da ni dobro, komu dolžen biti.

Še drugi dolg je, za ktereга se veliko ljudi prav nič ne zmenja, kakor da bi za nje nobene teže ne imel.

Ta dolg ne naredimo s tem, da izposojamo si denarja, ta dolg ne naredimo na naše hiše, se ne da poplačati ne z denarjem, ne z blagom celega sveta — to je tisti dolg, ktereга se zadolžimo s tim, da grešimo, grehi so naš dolg, z grehi zadolžimo se Bogu samemu, kateri bo z vsakim od nas svoje dni obrajt delal — nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je hotel obrajt delati s svojimi hlapci. Ta kralj je Bog naš sodnik, hlapci smo mi — in obrajt se bo delal pri sodbi po smerti — to so 3 velike resnice, ktere zaslužijo, da si jih dobro zapomnimo.

Kaj naj storimo, da bomo obstali pri tem obrajtu? Treba je, da rajtingo pred poravnamo. Od te potrebne rajtinge hočem dans govoriti! Poslušajte!

Razlaga.

Kdor je sam svoj gospodar, nikomur ni dolžen odgovora. Ako bi bili mi sami svoji, in bi ničesar ne bili od Boga prejeli, ne bi morali pred Bogom rajtinge delati; ker pa smo mi le po božjej milosti, in imamo vse le od Boga, zato ima Bog, naš gospodar tudi pravico, z nami obrajt delati, nas pred svojo sodbo poklicati, — in tej noben ne bo ušel, naj se je še tako brani, naj se jej tukaj posmehuje.

Že v sv. pismu vpraša sv. Duh: „Kdo si človek in kaj imaš, da ne bi bil od Boga prejel. Če si pa od Boga prajel, zakaj se hvališ, kakor da bi nič ne bil prejel?“ Od koga imaš svoje življenje, kdo ti ga ohranja? Alj ne od Boga? Glej božja roka le migne, in sapa ti zastane, nit življenja je pretergana. Kdo ti je dal zdravo pamet, da umeš in modruješ, kar si bodi? Če je božja volja, zatemni ti um, in pred modrijan postanes neumen, otrok na pameti. Od koga imaš oči, da gledaš vsak dan lepoto božjih stvari? od koga roke, da se braniš in služiš življenje? od koga svoje noge, ki te prenašajo, da hodiš po svojih opravilih? Božji darovi so, tega ne pozabi nikdar! Bog le migne in nimaš jih več, oči ti ne svetijo, roke ti mahnejo, noge odpovejo službo. Če je pa tvoje življenje, tvoj um, tvoj pogled, tvoj posluš, če so tvoje roke in noge in vse, kar imaš in vživaš, pravim, če je vse to od Boga, alj smo mi potem gospodarji, da bi smeli s temi darovi ravnati, kakor bi hotli? Hlapci smo, in Bog naš gospodar, ki nas bo poklical na sodbo, kjer bomo morali strašno rajtingo storiti. Zato uči sv. Duh: „Strašno je pasti v roke živega Boga, ali gorje za tega, kdor pride nepripravljen pred sodbo pravičnega Boga.“

Kedar bo začel pravični Bog obrajtovati z nami, o kakšen strašen kup dolgov bo se odkril pred našimi očmi, kedar bomo videli in spoznali, kar smo zakrivali in zadolžili z našim umom, s katerim smo prevzetovali, z našimi očmi, ki smo jih v pregrehah pasli, z našim jezikom, s katerim smo žalili Boga in bližnjega, z našimi rokami in nogami, ki smo jih k grehu upotrebovali, z našim življenjem, ktero smo misliti nasititi s pregrešno sladnostjo. Prestrašili se bomo kupa dolgov, kateri nam je narastel iz zamujenih dolžnost našega stanu, iz opuščenih in zanemarjenih dobrih del. Zagledali bomo dolgoce, ki so se nam nabrali in narastli in jezik bo nam onemel ali obmolknul; pred pravičnim in vsevedočim sodnikom ne bomo se mogli, tudi ne bomo smeli se zagovarjati. Zakaj, če bi

se hotli izgovarjati, da božje volje in svojih dolžnost nismo prav spoznati mogli, očital bo ti tvoj sodnik: Ali nisem ti svojo voljo v serce zapisal; zakaj svoje vesti nisi poslušal? Ali nisi imel starišev ali drugih dobrih ljudi, ki so te v mladosti učili mojih zapoved, zakaj jim nisi vbogal? Ali nisem te poklical v sveto kat. cerkev in ti dal učenikov, ki so mojo besedo in večne resnice ozna-
novali, zakaj si božje nauke zaničeval? Abotnij in norčij si poslušal z željnimi ušesi, človeka, ki ti je vero in poštenost kradel, si poslušala, zakaj pa zdravega nauka, in mojih besed nisi tako zvesto poslušal? Obmolknul boš grešnik in ne boš mogel reči, da nisi imel dosti spoznanja. Zakaj sam si kriv, da ga nimaš; če ga pa imaš, zakaj nisi ga obernil na dobro? — Pa morebiti boš mogel se zagovarjati in reči, da nisi imel časa, ker se rad pritožuješ, da ti časa primanjkuje. Ali pravični sodnik bo odperl svoje bukve in bo ti kazal tisti čas, v katerem si hudo delal, tudi tisti čas, ktere-
ga si potratil v lenobi in ti bo rekel: Glej ves tačas je tebi na dolgu. Obračati bi ga imel v dobro, ne pa v hudo. Drugi ljudje potre-
bujejo le malo časa in so zveličani; če bi pa ti imel še več časa, bil bi le več hudega doprinašal. — Tudi ne boš mogel reči, da nisi imel dosti gnad in pomoči od Boga. Tvoja vest bo ti že očitala, koliko gnad božjih si zaver-
gel ali še clo se jim zoperstavljal. Kolikokrat te je vest opominjala k dobremu: ti si jo oglušil. Jezus ti je ponujal svoje sv. zakramente, ti si se jih le bal.

Vidil si umreti nagle smerti svojega soseda ali sosedo in si se prestrašil in sklenil, da boš drug človek postal. Ali soseda so pokopali, ž njim so šli tvoji dobri sklepi v jamo in ostal si, kar si bil.

Tedaj ne boš imel izgovora, da nisi imel spoznanja, ali časa, ali pomoči ali opominjevanja; vsega si imel zadosti, da bi ga bil le hotel porabiti in si v prid obračati in tudi to bo povečevalo težo tvojega dolga. —

Rajtingi ne bo noben ušel; rajtinga bo ostra in nam bo pokazala kako velik in težek da je dolg; rajtinga bo strašna, ker ne bo izgovora za nas; pred sodnikom ne bo več pomoči, ne bo upanja, ne bo več milosti. Rekel sem, da ne bo več pomoči, kakor bomo šli iz tega sveta, tako bomo prišli pred sodbo; kakoršni bomo stali pred sodbo, tako bomo obsojeni. Ako bomo v smertnem grehu in brez gnade božje šli iz sveta, ne bodo nam več mogle pomagati priprošnje angeljev in svetnikov, tudi ne dobre dela naše žlahte in naših prijatlov, tam pred sodbo za nas pomoči pa tudi ni upanja, da bi se pravični sodnik nas usmilil, nam prizanesel ali okrajšal zaslu-
ženo kazen. Pred sodbo bo govorila le božja pravičnost.

To je tedaj rajtinga, ktera nas čaka, kateri ne bo utekel noben, ne jes, ne vi, noben, noben človek. Kar to rajtingo še veliko

strašnejo nareja, je to, da ne vemo, kedaj bo prišel nje čas; morebiti že v tej minuti, morebiti čez dolge leta. Vsakemu človeku je postavljeno umreti, po smrti pa jo sodba. Smrt pa pride po nas, kakor tat, včasih očitno in pri belem dnevu, včasih nas naglo poseče, nekatere pobere po dne, druge po noči. Smrt je gotova in sodba je gotova — neznan in prikrit pa nam je čas in ura, kedaj bomo stopili pred sodnika. —

Kaj nam je tedaj storiti, da bomo obstali pri rajtingi? Apostelj uči: „Bodite pripravljeni, bodite vselej pripravljeni.“ Če pa niste pripravljeni, glejte, da se pripravite: „Isčite gospoda, dokler je najti, kličite ga, dokler je blizu.“ Iz. 55. 6. in modri Sirah: „Ne odlagaj, k Bogu se spreobrniti od dne do dneva, zakaj njegova jeza bo naglo prišla in dan maščevanja te bo pokončal.“ In sv. Avgustin pravi: „Vsmiljeni Bog je sicer spokornikom milost in odpuščanje grehov obljubil, pa odlagavcem ni obljubil juteršnjega dneva.“ Jes pa rečem, če hočeš obstati pred sodbo, dokler še moreš, rajtingo poravnaj. Kako pa bi mogli rajtingo poravnati? Poplačati moramo dolg. Kako in s čim plačati? Glejte sedaj se še moremo spovedati, sedaj še moremo pokoro delati, sedaj še moremo moliti in se postiti, sedaj še moremo grehe obžalovati in objokati, sedaj še moremo krivico popravljati, škodo poverniti, zvestejši svoje dolžnosti spolnovati; dokler smo živi in na svetu, vse to še storiti moremo; vse to je pred Bogom in sodnikom kakor dober denar, ki naš dolg izbrisati pomaga. Popolnoma ga izbriše le zasluženje Kristusovo in milost božja. Da Bog le našo resnično voljo vidi, vse drugo dodene in stori neskončna milost božja. Sv. Bernard uči: „Točimo solze, dokler še kaj pomaga in nikar jih ne odlagajmo za uni svet, ker bi zastoj tekla. Oh pokori se in jokaj tukaj, da tamkaj večno ne boš.“ Katoliška cerkev nam še velikokrat naproti prinaša in ponuja svoje gnade, ktere brani, kedar se kak odpustek zadobiti more. Tedaj nam kakor nalašč kliče, da bi potrebno rajtingo poravnali. Vsak merlič, ktereга k pogrebu nesemo, ja vsaka ura nas opominja, pripravljati se na rajtingo, ali poravnati rajtingo, kako dolgo bomo še odlašali! kako dolgo še žalili Boga in živeli brez vse grevenge, nemarni za dušni prid in večno zveličanje? Ti, ki si že v letih, kako dolgo misliš, da ti bo še Bog prizanašal? In ti, ki si v mladosti, kako dolgo misliš, da boš še ti varen pred smrtjo? Zagotovim te, da nobeno uro. Oh ne bodimo tako nemarni za dušno srečo. Kristus je iz nebes prišel in zavolj naših duš svojo nedolžno kri prelil; kako jih pa mi moremo tako malo obračunati? Pomislimo, da bomo z našimi dušami mi sami ali terpeli ali pa se veselili, da bomo z dušami mi pogubljeni ali pa zveličani. Zatorej pripravimo duše, da bojo pred sodbo čiste najdene, storimo rajtingo sami s seboj, poplačajmo dolg, dokler smo se v stanu ga poplačati

z resnično pokoro, in s poboljšanjem našega življenja. Pa to preljubi je težko delo, ki se ne stori čez noč ali v eni uri. Vsak den moramo na to misliti, vsak den se moramo na smert pripravljati, to se pravi, vsak den moramo tako živeti, kakor bomo na smrtno uro želeli, da bi bili živeli. Vsak večer sprašujmo svojo vest in premišljajmo, ali smo pripravljeni; če ne, glejmo, da se pripravimo, najprej ko moremo. Dobro, pravično življenje je nar boljša priprava na smrt. Dobra vest nam smrtno postelj z rožicami postelje, da v nar hujih bolečinah kakor na mehki pernici ležimo.

S k l e p.

Ta imeniten nauk nam današnje evangelje daje, tega sem vam hotel priporočiti in vas opomniti naj potrebnije rajtinge, če hočemo obstati pri rajtingi po smrti. Ti pa, o ljubi Jezus, vžgi v naših sercih duha prave pokore in ljubezni, da bomo videli velik dolg, ktereга smo naredili in ga poravnali, dokler je še mogoče. Iz zaklada tvojega neskončnega zasluženja dodaj in dopolni, kar naša slabost ne premore. Mi tvoji hlapci pademo na kolena in prosimo: O Gospod usmili se nas! Amen.

Pridiga za 22. pobinkoštno nedeljo.

(Medsebojne dolžnosti podložnih in gosposke. Gov. F. R.)

„Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega.“ Mat. 22. 21.

V v o d.

Današnje sv. evangelje nam jasno kaže, kako zviti so bili farizeji. Bil jim je naš zveličar že dolgo na potu, preveč česti in imena si je že zadobil, zatoraj so se pogovorili, kako bi ga v besedi vjeli. Modro so si jo izmislili, pa še modrejše jim je zveličar odgovoril. — Judje, ki so imeli prej samosvoje kralje, bili so zdaj Rimu pod-

ložni in so morali Rimcem davek dajati. To so prav nevoljno in neradi storili, ker so se šteli za izvoljeno ljudstvo božje, Rimci so pa bili pagani. Nekteri so celó menili, da ta davek na vesti nikogar ne veže.

Da bi toraj Jezusa vjeli, poslali so farizeji, ki so s tempeljnomo držali, nekaj svojih učencev in nekaj Herodjancev, ki so z Rimljani bili, pred Jezusa, naj ga uprašajo, če se sme davek dajati ali ne? Priliznjeno so prišli, in so po navadi vseh lizunov s prijazno pohvalo svoj govor začeli. Pa zveličar jim je vidil v zvijačepolno serce in jim je ostro odgovoril: „Dajte cesarju, kar cesarju gre in Bogu tudi, kar je božjega!“ S temi besedami je osramotil Jezus farizeje, povedel je pa tudi nam, kaj so podložni dolžni do svoje gosposke.

Da cesarju in vsaki pravični gosposki damo, kar jej gre, ta dolžnost je že silno stara; že pred Kristusom so jo zvesto spolnovali, odkar so države in kraljestva na svetu. Dan danes pa, ko gosposka dostikrat Bogu ne daje, kar je božjega, zgodi se tudi, da nekteri podložni tudi cesarju dati nočejo, kar njemu gre. Zatoraj je tudi treba, da se opomnijo podložni in gosposka na svoje dolžnosti. Jaz pa hočem danes na kratko povedati:

1. Kako in zakaj so postale države in gosposke?
2. Kakošne dolžnosti imajo podložni do viših?
3. In kakošne viši do svojih podložnih?

Važne so te uprašanja, zatoraj poslušajte skerbno na nje odgovor, ki ga vam v imenu božjem dati hočem. Pripravite se!

Razlaga.

I. Kako so se toraj države začele, in kako so gosposke postale? —

Ljubi kristjani! da se ohrani v kaki hiši ali družini mir, red in pokoj, premožnost, zadovoljnost in sreča: temu je treba, da kdo v hiši ukazuje, vsi drugi pa morajo njega ubogati. Čim bolj zastopno hišni gospodar ukazuje, in čim natančneje otroci in posli ubogajo, tim srečniša bo takošna družina. Ta resnica pa tudi narobe velja. Čim menj skerbno hišni oče s svojimi ravna, in čim

menj oni njegove ukaze spolnujejo, tim bolj takošna hiša uboža in pride s časom v kraj.

Glejte, kar je kaka hiša ali družina v majhnem, to je država ali dežela v velikem. Da se ljudstvo napadov sovražnika ložeje obvaruje, da se med njim obvaruje red in mir, da se varuje življenje, čest, premoženje vsakega posebej, pa tudi vseh vkupaj: zagotovlj so se zorali ljudje v velike družine ali družbe, ktere dežele in države imenujemo. Izvolili so si enega ali pa njih več, kterim so izročili pravico in dolžnost, naj ukazujejo in vse to uravnuajo, česar bo potreba, da se ohrani v deželi blagostanje in sreča. Vsi drugi so se pa zavezali, da bojo ubogali in po danih postavah se zvesto ravnali. Čim zastopniši so bili vladarji, in čim zvestejše so podložni spolnovali, kar je gosposka ukazovala: tim srečnejša je bila vselej taka država. Pa tudi čim neskerbniši so bili vladarji in čim neubogljiviši podložni, tim prej je začel red in mir v deželi pojemati, sreča in zastopnost pa razpadati.

Tako so države iz začetka le človeške naprave, le delo človeških rok. One so vzajemna zveza ljudstva med seboj v ta namen, da se vsi obvarujejo znotranjih in zunanjih sovražnikov, in da se pospeši med njimi sreča in blagostanje. In Bog je te naprave odobril in je tudi poterdil, Judovskemu ljudstvu je bil celó on sam gospodar. Ko je pa poslal svojega Sina na svet, nas je po njem podučil, da so vladarji in vsaka postavna gosposka le namestniki božji, da bi ljudstvo po volji božji vodili. Podučil nas je tudi, da so podložni dolžni, zavolj Boga gosposko ubogati, kedar kaj ukaže, kar ni zoper kako božjo zapoved. Iz tega obzira ali od te strani hočemo poiskati vzajemne dolžnosti gosposke in podložnih.

II. Ktere dolžnosti imajo tedaj podložni do svojih predpostavljjenih?

Perva dolžnost je ta, da svoje predpostavljene ko namestnike božje spoštujejo, čestijo in do njih spodobno se obnašajo. Že Mozes v stari zvezi nam pravi: „Gosposke ne smeš preklinjati, in kralja svojega ljudstva ne smeš obrekovati.“ (2. Moz. 22. 28.) „Skazujte spoštovanje vsakemu, bojte se Boga in čestite kralja“, pravi pa sv. Peter (I. 2. 17.). V listu do Rimljanov pa pravi sv. Pavl: (13. 1.) „Ni oblasti zunaj od Boga; ktera pa je, tista je od Boga postavljena.“ — Tako nas sveta vera uči. Kdor pa svoje više oblastnike žali, zaničuje, obrekuje, kdor jim vsak pot in korak očita, jim vsako besedo in djanje v hudo razlaga: takošen se pregreši, ker zoper božjo voljo ravna. Premislite, ljubi moji, če je to tudi vaša navada? Varujte se takih, ki čež gosposko radi mermrajo; dobri podložni niso, tudi dobri kristijani ne. Oni motijo mir in napravljajo dostikrat

še drugim sitnosti. Kjer se pa to pogosto godi, tam ljubezni in miru ni doma med gosposko in ljudmi.

Druga dolžnost podložnih je ta, da naj voljno ubogajo in storijo, kar se jim ukaže. Kdor gosposke ne uboga, on je tudi Bogu nepokoren; saj pravi sv. pismo: „Vsak naj bo podložen viši oblasti, zakaj ni oblasti zunaj od Boga“ (Rim. 13), kdor se tedaj gosposki zoperstavlja, ta se zoperstavlja božji naredbi. Zato ne bodite podložni le samo zavolj kazni, temoč tudi zavolj vesti. V prvem listu sv. Petra (2. 14.) pa berem: „Bodite pokorni kralju kakor najvišjemu, pa tudi njegovim namestnikom, kakor od njega postavljenim, da hudo kaznujejo in dobro plačujejo.“ — To nam sv. pismo pové in iz tega sledi, da se tisti pregrešijo, ki se gosposki ustavljajo. — Ni potreba, da bi vsak podložen posebej vedel, zakaj je dana ta in tista postava, gosposki moramo zaupati, njena beseda naj bo nam zadosti. Nekteri ukaz se dozdeva komu znabiti nepotreben ali narobe, in vendar je za srečo vseh potreben in koristen. Ne verjemite preveč tistim, ki se ustijo, da bi vse boljše naredili kakor gosposka. Vsak pa naj se potrudi, da bo doma v svoji hiši modro in po keršansko ukazoval; županije ali gmajne, fare in dežele vladati, to pa pustimo tistim, ktere je Bog za vladarje postavil in jim izročil to skerb.

Dokler ukazujejo gosposke ljubenjivo, modro in zastopno, dotje vsakdo lahko uboga. Pa cesarji in vladarji so tudi le samo ljudé, in so podverženi človeškim strastém. Zatoraj zna se tudi zgoditi, da bi kedaj samoglavno in terdo ali celo krivično ravnali s podložnimi. Kaj pa mora kristjan tedaj storiti? Kristus sam nas to po svojem zgledu uči. Pilat ni našel zadolženja na Jezusu, in vendar ga je v smert obsodil. Kaj pa stori zdaj Jezus? Rekel je sicer Pilatu: „Ti ne bi imel oblasti čez me, če tebi ne bi bila dana od zgoraj“ — pa vendar se je podvergel njegovi krivični razsodbi. S tem nam je pokazal, da mora kristjan tudi tedaj ubogati, kedar gosposka kaj terdega, znabiti celo krivičnega tirja, če le ni zoper kako božjo zapoved. Ako bi se pa ukazalo kaj tacega, kar je zoper božjo zapoved, tedaj bi moral človek Boga več ubogati, kakor ljudi. Ali gosposka pobožno ali hudo živi; ali pravično ali krivično ravna: od tega bo ona sama odgovor dajala pred Bogom. Podložni pa bojo od tega dali odgovor, mar so gosposko prav ubogali ali ne. Zatoraj uči nas sv. Peter: „Bodite podložni svojim gospodarjem, ne samo dobrim in mehkim, temoč tudi terdim, zakaj to nam zadobi milost pri Bogu, kedar kdo po nedolžnem težave prenaša in krivico terpi.“ (1. Pet. 2. 18—19.) V tem nam dajejo prav izversten zgled prvi kristjani, kteri so v najhujših stiskah in v najgrozovit-nišem preganjanji ostali vendar le zvesti podložni, čeravno so dosti-krat priložnost imeli, da bi svoje gospode pobili ali s silo pregnali.

Učite so od njih tudi vi, kako se mora kristjan v hudih dneh keršansko prav obnačati.

Dalje so podložni svoji gosposki še dolžni, da zapisane davke po svoji vesti odrajujejo. Davki (in desetina), ki jo deželski (ali duhovski) gosposki dajete, niso le samo kak dar, ki ga danes dati jutre pa pritergati smete. To so dolžnosti in dolgi, ktere podložni plačevati morajo, da se preživlja vladar ž njegovimi pomagavci in namestniki, da se povzdigne splošna sreča in blagostanje in učenost, da se dežela obvarovati more tudi sovražnih napadov. Kdor pa pri davkih gosposko goljufá, kdor menj ali slabejše daja, kakor je dolžen: tak se pregreši zoper sedmo zapoved božjo ravno tako, kakor kak drug tat ali goljuf. Dro ima gosposka oblast in moči, da si po sili vzeme, kar so podložni po pravici dajati dolžni: vendar žalostno je, če mora že tako daleč priti, zakaj podložni zraven vselej škodo terpi. Zatoraj zastopno ravnajte, in plačujte svoje davke najprej ko mogoče. Ne odlagajte od tedna na teden, od mesca na mesec; to dolga ne zbriše, temoč ga le močno pomnoži. Sveto pismo nas pa opominja: „Dajte vsakemu, kar ste mu dolžni; davek, komur davek gre, cestnino, komur cestnina gre; strah, komur strah, in čest, komur čest velja. Ne ostanite nikomur kaj dolžni, zunaj tega, da se ljubite med seboj.“ (Rom. 13. 7—8.) Tudi v tem nam je zapustil Kristus najlepši izgled; on je plačal za se in za Petra davek, čeravno ga dolžen ni bil, le samo zategavolj, da bi se zavolj njega nikdo ne pohujšal. (Mat. 17.) Pa poglejmo tudi.

III. Dolžnosti predpostavljenih do svojih podložnih. —

Nikar ne mislite in ne recite, da imajo le samo podložni mnogotere dolžnosti, gosposke ali više oblasti bi pa smele s podložnimi ravnati, kakor se jim poljubi. Tudi njim velja klic sv. pisma, ki tako-le pravi: „Poslušajte vi kralji in zastopite, učite se vi sodniki vsega sveta! Nagnite svoje ušesa vi, kateri trume ljudstva vodite in dopadenje imate na množicah rodov! Moč vam je od Gospoda dana, in vladarstvo od Najvišega, kateri bo vaše dela pregledal in vaše misli preiskal. Če niste pravično sodili ko služabniki njegovega kraljestva, in če niste se deržali postave pravičnosti, in tudi ne ravnali po volji božji: tedaj bo prišel (Bog) strašen in naglo čez vas; zakaj ostra sodba čaka tiste, kateri vladarstvo v rokah imajo. Ložeje bojo nizki našli usmiljenja, mogočnih pa čaka močna bolečina.“ Tako pravi sv. Duh v bukvah modrosti.

Iz tega pa vidimo, da imajo gosposke svoje podložne po volji božji voditi, ker jim je dana njih oblast le od Boga, kateri njih dela vidi in obsodi. One smejo le kaj tacega zaukazati, kar

je podložnim potrebno ali koristno, in česar Bog ne prepoveduje. One imajo tudi dolžnost, da svoje podložne tako vodijo do časne sreče, da zraven večne sreče ali zveličanja ne zgubijo. Podložnih ne smejo stiskati in mučiti, temoč morajo zastopno in usmiljeno z njimi ravnati. Svoje oblasti, koga kaznovati, se smejo le tedaj poslužiti, kedar nič ne izda več pobleвна in dobra beseda. In čez vse to je čaka pred Bogom ostra odgovornost. Več jim je bilo zaupano, od več bojo tudi odgovor dajali; posebno pa od tega, ali so svoj stan prav spolnovali, in ali so vselej s podložnimi po svoji vesti ravnali.

S k l e p.

Keršanske duše! pokazal sem vam, kako so se začele deržave in gosposke; pokazal vam dolžnosti podložnih do više oblasti, in tudi to, kar sv. pismo od predpostavljuih tirja. — Spoštujte in ubogajte svoje više oblastnike ko namestnike božje v vsem, kar ni zoper kako božjo zapoved. Ubogajte in dajajte davke tudi, kedar se vam pokorščina že teška zdi. Pa še nekaj storite!

Glejte, težko delo ima gosposka na svojih ramah in veliko odgovornost; zatoraj prosimo radi Boga, da bi je on razsvetil, da bojo vselej le to zaukazali, kar je k česti božji in podložnim v srečo. Saj pravi sv. aposielj Pavl (I. Tim. 2. 1—3.): „Pred vsem pa opominjam vas, da bi se godile prošnje, molitve in predprošnje in zahvale za vse ljudi, za kralje in oblastnike, da bi mi mirno in tiho življenje imeli v vsej pobožnosti in poštenosti, zakaj to je dobro in Bogu našemu zveličarju dopadljivo.“ Naj bi pa tudi predpostavljeni molili za svoje podložne! Amen.

Kratko — pa dobro.

Pridiga za 17. pob. nedeljo.

(Jezus je premagal in premaguje svoje sovražnike.)

„Usedi se ob mojej desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.“ Mat. 22, 44.

V v o d. Cvetno nedeljo so trume ljudi z veliko čestjo Jezusa peljale v Jeruzalem; — sovražniki njegovi za J. deró; kaj nam je storiti? Veliki terek J. v tempelju uči in te priložnosti se poslužijo, da bi ga pogubili. Najpred pridejo farizeji in ga vprašajo, ali se sme cesarju dacija dajati. Znano je, kako jih je J. odpravil. Za njimi pristopijo neverni saduceji in ga poprašujejo zastran neumerjočnosti človeške duše. Tudi te dobro zaverne. Slednjič pristopijo pismouke in stavijo J. prašanje: Ktera je naj večja zapoved v postavi? Tudi te je podjal tako, da se od tistega dne ni nihče prederznil . . . Kakor svoje dni ima J. še naše dni svojih sovražnikov; — pa kakor nekdam premaguje J. tudi še zdaj sovražnike svoje in spolnuje se preroška beseda: „Usedi se ob . . . To resnico hočemo tudi mi bolj na tenjko premišljevat in pravim: „Jezus je premagal in še premaguje svoje sovražnike.“

R a z l a g a. Jezus je imel trumo sovražnikov..le premislite, kako se mu je godilo od jaslí v Betl. noter do križa na Golg. Herodež, farizeji, saduceji, pismouki, viši duhovni med seboj so se vjedali, zoper J. pa delali vsi vkup tako dolgo, da so ga na križ. Jezus pa je od smerti ustal in tako premagal, da je ajdovsk stotnik klical pod križem: „Resnično, ta je bil sin božji.“

Za Jezusom gredó po svetu njegovi aposteljni, pa kaka se jim godi? Celih 300 let jih in kristjane preganjajo in morijo; pa vse zastonj; J. je zmagal! Aposteljne zapirajo, pa J. jih čudno iz ječe reši; Štefana kamnjajo, pa Štef. molitev spreoberne Savlja,

enega naj hujših preganjavcev; ravno na potu v. Dam., kjer je hotel kristjane loviti, spreoberne se in postane . . Po smerti apostelnov preganjajo rimski cesarji in poglavarji: kerš. kri je curkoma tekla, pa bila je le seme novih kristjanov. Slednjič cesar Konstantin zmaga v znamenji sv. križa in tako zmaga križani J. svojo ajd. nasprotnike: ajdovska vera se zgublja in kerš. vera se povišuje in razširja.

Podjani so bili sicer zunanji sovražniki Jez. sv. cerkve, pa pokazali so se notranji sovražniki vsredi sv. cerkve; spolnovala so se besede sv. Pavla: „Prišel bo čas, II. Tim. 4, 3. Že za časov sv. apostelnov so se sicer kazali krivi preroki, posebno pa so jeli krivoverci na noge stopati v 4. in 5. stoletji in so napravili v cerkvi žalostne homatije; vendar je sv. cerkev premagala vse. Krivi učenički so zamerli, njih kriva vera se je zgubila, sv. J. cerkev pa le živi in uči božjo resnico po celem svetu. Posebno v 16. stoletji so se na Nemškem vzdignili krivi učeniki in res zmotili veliko ljudi, da so odpadli od sv. cerkve; pa kar je zgubila sv. cerkev v Evropi, pridobivlja si po drugih krajinah unkraj morja. — Ni še sto let, kar so se nekteri možje na Francoskem zarotili zoper J. in njegovo cerkev; po maloprida bukvah so zmotili skorej celo ljudstvo in pripravili ob vso vero. Vse je šlo po koncu, in ako bi ne bil Napoleon ukrotil te divje derhali, Bog ve kaj bi se bilo še zgodilo. Pa tudi Napoleon se je pregrešil zoper J. namestnika papeža, in ga preganjal. Preganjani starček Pij se je vernul v Rim na svoj sveti stol, Nap. pa je umerl na skalnatem otoku. Tako je J. premagoval svoje sovražnike; tudi naše dni vzdigujejo se taki, pa zmaguje tudi te. Stol sv. Petra v Rimu mora pasti, na to delajo sovražniki J. Pa od vseh krajev in vseh stanov dohajajo krepki vojaki branit starodavno Petrovo posestvo. Povsod se nabirajo mili darovi, in hlapeci in dekle pošiljajo svoje krajcarje sv. Očetu v pomoč. — Sovražniki namerjajo duhovščino in verno ljudstvo ločiti od svojih škofov, zatoraj jih napadajo na vse sorte. Pa ravno narobe se godi: viši pastirji razpošiljajo svoje past. liste, hodijo po svojih škofijah, in verne ovčice kažejo povsod, da se terdno deržijo svojih višipastirjev. — Po časnikih in knjigah zasmehujejo in podirajo resnice sv. vere, — pa vendar vera se le bolj in bolj vnema in kaže: cerkve se polnijo, sv. zakramenti se prejemljejo, pobožne družbe se snujejo, kerš. časniki in knjige množijo in podpirajo: J. in njegova cerkev zmaguje.

S k l e p. Eden naj hujših J. sovražnikov je bil cesar Julijan odpadnik, (se pove kako je cerkev preganjal), umirajoč pa je vendar moral spoznati: „Si vendar ti zmagal Galilejec“! Spoznajmo tudi mi, da J. je premagoval in še premaga . . . Žalujmo seer, da se dandanes svet tako meša in punta zoper sv. cerkev, — delajmo in

molimo, naj Bog dni hudih skušnjav in težav okrajša, — pa vendar zaupajmo, da se nad cerkvijo tudi naše dni spolnovala bojo besede: „Vrata pekl . . . in da bo J. tudi današnje sovražnike položil v podnožje svojih nog. Amen.

Pridiga za 18. pobinkošno nedeljo.

(Kdo grehe odpušča:)

„Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi.“ Mat. 9, 2.

V v o d. Omilovanja vreden je človek, ki ga skervnina lomi . . Pa še buja bolezen je greh: kakor težek kamen tlači vest, dušni pokoj zgine; proč je dobro ime in premoženje, proč ljubezen božja in upanje na sv. nebesa. Zatorej pa dan. evang. Jezus bolno siroto naj pred na duši ozdravi in mu grehe odpusti: „Zaupaj . . . Pismouki pa si mislijo in prašajo: „Kdo zamore grehe odpuščati? To prašanje je dokaj imenitno tudi za nas uboge grešnike; zatoraj ga hočemo tudi mi premišljevati in pokazal vam bom:

1. da nam Bog grehe odpušča, 2. po kom nam Bog grehe odpušča in 3. kdaj nam Bog grehe odpušča.

Razlaga. Krivoverci so sv. spoved zaverгли, rekoč: Kako more duhovnik, slab človek, grehe odpuščati? Pa tudi mi pravimo: 1. le Bog nam grehe odpušča. To uči sv. pismo, Iza. 43, 25: „Jaz sem, jaz sam sem, ki zbrisujem . . . Jerem. 33, 8: „In jih bom očistil . . . Tudi zdrava pamet to uči. Greh razžali Boga, toraj le Bog . . . greh je dušna bolezen, ktero le Bog . . greh je velik dolg, ktereга le Bog . . .

2. Bog nam grehe odpušča po Jezusu. Da za naše grehe zadostuje, prišel je Jezus na svet, je terpel in preli . . „Vzamite in pijte, to je moja kri, ktera bo . . I. Jan. 2, 2: „On je sprava za naše grehe . . . Efes. 1, 47: „V Kristusu imamo . . .

3. Bog nam grehe po Jezusu odpušča v zakramentu sv. kersta in sv. pokore. Le od zakramenta sv. pokore hočem omeniti. „Sprejemite sv. Duha; katerim bote grehe . . . Jan. 20, 22. Toraj imajo duhovniki od Boga oblast, da namesto njega in v njegovem imenu . .

In hvalimo Boga, da je tako vravnal! Zdaj vemo, kje dobimo spet . . .

S k l e p. Ljudje so hvalili Boga, ki je dal . . . Grešniki smo vsi hvalimo B . . . poslužujmo se te milosti božje pogosto in vredno. Slišali bomo tudi mi: „Zaupaj moj sin . . . Amen.

Pridiga za 19. pob. nedeljo.

(Pravi Jezusovi poslanci.)

„Poslal je svoje hlapce poklicat povabljene na ženitnino.“ 22, 3.

V v o d. Tam v nebesih in tukaj na zemlji ima Oče neb. svoje kraljestvo; oboje pripodoblja J. velikej ženitnini, ktero je kralj pripravil svojemu sinu. Ta ženitnina je tukaj na zemlji sv. kat. cerkev in J. pošilja vedno hlapce, naj kličejo povabljene na ženitn. Kdo so pa ti hlapci, ki jih J. pošilja? To vprašanje je posebno naše dni imenitno, ker hodijo po svetu, po mestih in vaseh učenci rekoč: da oni oznanujejo pravo J. vero, da oni so pravi poslanci J. Zatorej hočemo danes preiskovati, kdo da je pravi poslanec Jezusov? In jaz pravim: Pravi poslanec J. je,

1. kdor pride . . . , 2. kdor uči . . . , 2. kdor dela . . . in 4. kdor terpi v imenu Jezusovem.

Razlaga. Pravi J. poslanec je:

1. Kdor pride v imenu Jezusovem. „Kakor je Oče mene . . . „Kdor ne gre skozi vrata v ovčji hlev . . . Jan. 10, 1 . . . Zatorej si je izvolil 72 učencev in 12 apost . . . in le njim samim dal velike oblasti . . . Zatorej so tudi aposteljni izbirali, njim roke pokladali in tako . . . Kdor toraj ni posvečen in poslan od škofa . . . Kdor je bil duhovnik, pa je odpadel, ta ni.

2. Kdor uči v imenu J. „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa . . . tako Jezus; tudi sv. Pavl: „Naj angelj pride in uči kaj družega, naj bo preklet.“ Zatorej so tudi aposteljni oznanovali le Jez. križanega; in tudi njihovi nasledniki še zdaj učé le J. nauk, kakor ga hrani sv. kat. cerkev. Kdor toraj drugači . . . le poslu-

šajte in berite, kaj novi pridigarji učé in videli bote velik razloček.

3. Kdor dela v imeni J . . . Izbral je J. svoje učence in jim naročil: „Pojte po celem . . . delajte to v moj spomin . . . kterim bote grehe odpustili, so Aposteljni so tudi delali, kakor jim je J. ukazal. Šli so, učili in kerščevali . . . daritev sv. maše opravljali . . . grehe odpuščali . . Tako delajo pravi poslanci še zdaj . . Kaj pa porečete od takih poslancev, ki so odpravili sv. mašo, spoved, še clo kerst; ali so to pravi J. poslanci: „Imejte nas za kristusove služabnike in delivce skrivnost božjih, I. Kor. 4, 1.

4. Kdor terpi v imenu J. Rekel jim je: „Če so mene, tudi vas . . „Iz shodnic vas bojo devali . . Jan. 16, 1. Vse to so tudi aposteljni okusili; kaka se jim je . . Ravno tako morajo pravi J. poslanci tudi naše dni veliko terpeti zavoljo Jezusa — saj slišite in berete . . Kaka se pa godi novim pridigarjem? Slavno jih svet prejmlje, veselice po kerčmah in na vertih napravlja Ko bi bili iz sveta, ljubil bi svet svoje Jan. 15, 19.

S k l e p. Povabljeni smo vsi tukaj v sv. cerkev, tam v nebesa. J. nam je v nebesih pripravil in vabi nas po svojih poslancih. Lažijo po svetu pa tudi krivi . . . pokazal sem vam znamenja . . . Deržite se pravih poslancev J . . . sv. papeža, škofov in duhovnikov, da pridemo vsi — pastirji in ovčice — na neb. ženitnino. Amen.

Pridiga za 20. pob. nedeljo.

(Kjer so čudeži, tam prava cerkev.)

„Jezus mu je rekel: Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.“ Jan. 4, 48.

V v o d. Sv. cerkev, je za svoje nedelje in praznike izbrala veliko takih evangelij, v kterih se pripovedujejo J. čudeži. Tudi dan sv. evangelje nam pripoveduje spet en J. čudež: Z eno samo besedo ozdravi bolnega sina, kterega še vidil ni. Čmu toraj se tolikrat pripoveduje od J. čudežev? Čudež ima veliko moč, da se vterdi in vnema naša vera, kakor J. sam pravi: „Ako ne vidite . . dalje tudi J. sam kaže na svoje čudeže: „Ako ne verujete mojim

besedam . . . Tudi naše dni ima naša sv. vera veliko nasprotnikov in skušnjav, zatorej je silo potreba, da vterdujemo sv. vero. V ta namen hočemo tudi mi danes se pogovarjati od čudežev in jaz pravim:

1. kjer so čudeži, tam je prava cerkev; 2. sv. kat. cerkev ima čudežev, in 3. le ona edina ima čudežev.

Razlaga. 1. Kjer so čudeži, tam je prava cerkev. Čudeži še take dela ali zgodbe . . . Kjer je toraj kaj tacega, tam je božja roka, in človek, ki to dela, je poslan od Boga in nauk, ki ga uči, je božji; kajti Bog ne bode za kako laž ali goljufijo čudežev delal. Zatorej pravimo, da je v st. zavezi bila judovska vera prava od B. razodeta vera; veliko čudežev jo poterdjuje . . . V novi zavezi

2. pa ima sv. kat. cerkev nešteto čudežev. J. sam je obljubil, da se bojo v njegovej cerkvi vselej godili čudeži: „Kdor na me veruje . . . Jan. 14, 2.“ Kteri verujejo, pojdejo te znamenja . . . Mark. 16, 17. In res! Že aposteljni — Peter, Pavl tudi poznej so svetniki . . . priča so nam natanjčne preiskave, ki se godé pri kanonizacijah . . . Koliko čudežev je storil Franc krav. Jezik sv. Jan. Nepom . . . je še zdaj ves rudeč . . . Januarjeva kri se vsako leto oživlja . . . Walburgine kosti rosijo neko olje.

3. Le edina kat. cerkev ima pravih čudežev. Že nekdanji Simon Magus je hotel od sv. Petra kupiti . . . pa P. ga je preklel in vdaril . . . tudi drugi krivi preroki so poskušali čudeže delati, pa nobenemu nikoli in nikjer ni šlo srečno izpod rok. In tako mora tudi biti: kajti Bog večna resnica ne sme in noče . . . Zatorej so jo krivi preroki drugači zasukali in jeli čudeže zamehovati in tajiti . . . Bog pa že v st. zak. pravi: „Čudoviten je B. v svojih svetih.“

Sklep. Kjer so čudeži, tam je Bog in njegova prava cerkev; torej je naša c. prava, božja cerkev. Halimo B., da nas je poklical v . . . spoštujemo jo in deržimo se je trdno in zvesto, da dojdemo tudi v tisto božje kraljestvo, ktero je Bog tam pripravil onim, ki ga ljubijo! Amen.

Pridiga za 21. pob. nedeljo.

(Česa je treba, da Bog tudi nam odpušča naše grehe.)

„Gospod se je usmilil tistega hlapca in mu je dolg odpustil.“ Mat. 18, 27.

V v o d. Nekdaj je J. priporočal, naj njegovi učenci živijo v ljubezni, miru in spravi. Na to ga vpraša Peter, kolikokrat da je treba odpuščati tistim, ki so nas žalili. J. je odgovoril, da 70 krat 7 krat, to je vselej. Da pa ta svoj nauk še bolj razjasni, pove priliko dan. sv. evang. — Vsak greh je dolg pri Bogu; koliko je torej dolgá; česa je treba, da nam B. naše dolgove, naše grehe odpusti? Od tega mislim danes vam govoriti in rečem:

Da nam B. naše grehe odpusti, treba je:

1. da nas B. k pokori kliče; 2. da se grešnik resnično spokori, in 3. da grešnika duhovnik odveže.

Raz l a g a. Grešnik se v spanju sladko ziblje in ne vidi velike nevarnosti, — misli clo, da je greh njegova sreča, čast in veselje! Kako se bode torej greha znebil? Treba je,

1. da ga Bog k pokori kliče. Poglej pridjani kerš. nauk stran 47 in 48 in pristavi: Ali ti Bog ni ponujal djanske gnade, ali te ni klical? Oh poslušaj ga!

2. Da se grešnik resnično spokori. Glej dan. k. nauk stran 48 do 52 do sem le: da grešnik sprejme ssv. zakramente.

3. Da duhovnik grešnika odveže. Le ti imajo od B. oblast, da v njegovem imenu odpuščajo: „Kterim bote grehe odpustili . . Po besedah: Zaupaj sin . . hči tvoji grehi . . je dolg naš pri B. zbrisan, duša naša spet čista, vest mirna, ljubezen božja naš delež itd. . .

S k l e p. Vsak den molimo: Odpusti nam naše dolgove . . Pokazal sem vam, česa je treba, da nam Bog . . . O hvalimo B., da se nas grešnikov usmiljuje . . pa glejmo, da ga ne žalimo več, da se nam kaj hujšega ne zgodi! Amen.

Pridiga za 22. pobink. nedeljo.

(Strašilo, kterega se vse boji.)

„Učenik! vemo, da ti ni mar za nikogar“. Mat. 22, 16.

V o d. J. je učil resnico in se ni bal nikogar; to so spoznali sami njegovi najhujši nasprotniki. Učenik! vemo, da . . . rekli so po današn. sv. evangelju. In res je bila taka: J. povedal je resnico vsakemu v medočje . . . tudi Janez Kerst. povedal je Herodu, — tudi vsi drugi apostoli: Mi ne moremo drugači, mi moramo govoriti in pričati . . . tudi prvi in vsi pravi kristjani so očitno kazali in niso marali za nikogar . . . Ravno tako bi bila tudi naša dolžnost, pred vsem svetom kazati svojo vero in ne marati za nikogar. Ali pa je taka? Lazi po svetu strašilo, kterega se vse boji, pred kterim se vse priklanja . . . Od tega strašila danes . . . Pokazal vam bom to strašilo in razložil tudi, kako grešno in abotno je bati se tega strašila.

R a z l a g a. 1. Vsak čas ima svoje posebne navade . . . rekel bi svojega duha, ki ga oživlja in prešinja. Bili so časi, ko so za sv. križ cele armade šle v kanaansko deželo, da jo otmejo turkom; časi, ko so darovali ljudje vse za cerkve, ktere še zdaj občudujemo. Prišli so časi, ko so jeli rogoviliti zoper sv. cerkev in države, ljudem ni bilo več ničesar po volji ne v cerkvi ne v državi. Pred 100 leti so clo navstali časi, ko so ljudje hotli iznad zemlje spraviti vse gosposke, cerkvene in deželske, zatreti sv. cerkev in državo. Glejte, vsak čas ima svojega duha, ki bi rekel kraljuje in vse vajeti v roci derži. Ali ne hodi tudi naše dni poseben duh po svetu? Boga tajiti, sv. cerkev popravljati ali clo podreti, vse postave prekucniti, nikomur ne bogati, ničesar si odreči, vse uživati, na nebesa in pekel pozabiti, že tukaj nebesa iskati — to je duh sedanjega časa, in ta duh je tisto strašilo, ki se plazi po svetu in mogočno kraljuje: Tega se vse boji. Ni verjeti, da bi bili vsi ljudje tako znoreli in vsi take abotne nauke za resnice imeli; le nekaj je takih ljudi, ki pa vse časnike, vse bukve, vse gostilnice v pesti imajo in prederzno svoje sanjarije trosijo, in vse se pred njimi trese in klanja. Ali ni taka? Koliko jih je, ki se pokrižati, sv. poste deržati, sv. zakr. prejemati, pošteno se oblačiti, pridno delati, svojim predpostavljenim ubogati ne upajo. To dela vse strašilo — duh sedanjega časa.

2. Njega se bati pa je grešno in abotno. Grešno: Jezus sam pravi: „Pustite svojo luč svetiti . . .“ Kdor me spoznavlja pred ljudmi . . . Kdor me pa zatajuje . . . Kako so delali sv. aposteljni in mučenci . . . Kaj bi bilo, ako bi ljudje bili vselej tako boječi

bili? Ali ni grešno, Boga, našega stvarnika in dobrotnika, pozabljati zavoljo . . . Zatorej proč s tim strahom — še je veliko vere in ljubezni na svetu, na den ž njo! Pa je tudi abotno! Pameten človek stopi na tisto stran, kjer je resnica, kjer se mu kaže prava in stanovitna sreča. To je pa le pri sv. cerkvi! Ona nas uči božjih resnic, kaže nam zapovedi, po katerih postanemo srečni tu in tam, ponuja nam pomoči in tolažbe v sv. zakr, obeta nam v večnosti neskončno veselje. Kaj pa dela, ponuja in daje posvetni duh, pred katerim se vse klanja. Ni resnice, ta uči to uni pa uno, — kakošno življenje, malo drugače kakor živinsko, — kakošna pomoč in tolažbe: sam sebe umori . . . Ali ni abotno, na tako podporo se naslanjati?

Šklep. Duh sedanji je hudobno strašilo: ne dajmo se mu strašiti in voditi! Dajmo Bogu, kar . . . naj reče svet, kar mu ljubo . . in tudi B. nam bo dal časno in večno srečo! Amen.

Duhovne zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. so postali fajmosti: Neste Frid. v Belace, Eizinger Leop. v Kapli na Grobniškem polju in Krieghofer Jan. v Zaberdcab. Č. g. Hrobatin Jož. je začasno dobil Kellersteinovo benefijo v Hüttenbergu, Lipie Franc pride za provizorja na Krnsko planino. Čč. gg. kaplani pridejo: Hubert vit. Gallenstein v Eržno, Knatlič Jak. v Št. Jurje na Zili, Ljubej Jan. v Sreče, Kroieh Mat. na Goro, Pobožnik Franc v Labud, Polei Jož. k sv. Hemi, Rainer Jan. v Sachsenburg, Stembov Mart. v Podkloster in Strojnik Jož. v Roje. Umerli so čč. gg. Baeder Frid., O. Wilhelm Lichtenegger, benediktinar in Werstat Jož. pensionist.

Ljubljanska škofija: Č. g. Skubie M. je dobil Ribnico, č. g. Zorman Ant. faro Kolovrat, č. g. Povše Mart. faro Rakitino, č. g. Kerčon Ant. faro Mirno, č. g. Bergant Fr. faro št. Ožbalt, č. g. Gros Ant. faro Javorje in č. g. Frank Rih. faro Teržič. Č. g. Robič Šimon gre za kaplana v Šentjurje blizu Kranja. Umerl je č. g. Keršičnik And. fajm. v Predvoru. R. I. P.

Lavantinska škofija. Prestavljeni so čč. gg.: Fr. Klavžar za duh. namestnika v Sladko goro; Jan. Vrabel v Rajhenberg; Ant. Merkuš v Rožno dolino; Jan. B. Kunaj k Novi šifti; Peter Gostenčnik v Griže; M. Kraner v Ptuj; Jak. Košar v Jarenino; Mat. Košar k sv. Benediktu; Peter Pečnik v Artiče; Mark. Stuhec v Leskovec. — V novič službo nastopijo čč. gg.: Bl. Cilenšek pri sv. Martina blizu Slovenogr.; Fr. Ferk pri sv. Jederti; Ant. Gorečan v Terbovljih; Ant. Kavčič v Bistrici; Mart. Lapuh v Kapelah; Jan. Lenart v Skaluh; Vinc. Plaskan v Vitanji; Jož. Propst v Lempahu; Ant. Rodošek v Braslovičah; Flor. Vizovišek pri sv. Francišku; Janez Vraz v spodnji Poljskavi; Juri Žmavec v Gornjem gradu; — V pokoj stopita čč. gg.: Jož. Dolinšek, fajm. pri sv. Jurju na Goričkem, in Juri Jugović, kaplan v Articah.

Teržaška škofija. Č. g. Fr. Dolgan, duh. pom. pri sv. Jakopu v Terstu, je prestopil v križanski red. — V pokoj sta se podala čč. gg. Nik. Dolinar, duhovni pastir v Divači, in Ig. Eržen, duh. pastir na Golacu. — Č. g. Mih. Peternel, kaplan v Petrovji, je postavljen za administr. v Novi vasi na mesti bolehnega č. g. Štef. Korena. — Umerla sta čč. gg.: Ant. Siherl, duhoven v pokoju, Matej Smilović v Umagi. R. I. P.

Odgovorni izdaj, in vred. Andr. Einspieler. — Nataniil J. & F. Leon v Celovcu.